

COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 3 FEBRUARI 2010

Voormiddag

COMMISSION DE LA DEFENSE
NATIONALE

du

MERCREDI 3 FÉVRIER 2010

Matin

La séance est ouverte à 9.48 heures et présidée par M. André Flahaut.

De vergadering wordt geopend om 9.48 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

01 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het lenen van een Nederlands fregat" (nr. 18455)

01 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le prêt d'une frégate néerlandaise" (n° 18455)

01.01 **Luc Sevenhans** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal eerst kort de historiek schetsen in verband met de openingszin: men lene een Nederlands fregat. U weet dat het een goed Nederlands gebruik is om een kookboek te starten met de zin: men lene een ei.

In de maand oktober — zo lang is dat al geleden — werd ik er door een Nederlandse correspondent op gewezen dat in de Nederlandse pers werd geschreven dat u een fregat wou lenen bij de Nederlanders. Ik dacht eerst dat het om te lachen was, maar ik heb het geverifieerd en het is inderdaad zo in de pers verschenen.

Wat is de onderliggende reden? Wij waren vooral geïnteresseerd in een nog grotere ondersteuning van de operatie Atalanta, zelfs in zoverre dat wij de vraag hebben gesteld om in de tweede helft van dit jaar de leiding in de operatie te nemen. Ik heb begrepen dat er daarover enig nieuws is. Ik zou dat graag van u vernemen. Wat is de stand van zaken?

Ik heb in dat verband ook nog een tweede vraag. U was op zoek naar een commandoschip. Wij hadden een commandoschip. Wat is de stand van zaken? Onze goede oude Godetia is nog drijvende. Misschien kon de Godetia daarvoor in een ver verleden gebruikt worden, maar is dat vandaag nog zo? Waarom denkt u eraan steun te zoeken bij onze bondgenoten in plaats van onze eigen goede oude Godetia in te zetten?

Mijnheer de minister, dit is een vraag die mij na aan het hart ligt. Is het einde van de Godetia stilaan in zicht? Moeten wij niet denken aan een vervanging, om in de toekomst niet aan onze bondgenoten te moeten vragen of wij iets kunnen lenen?

01.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik heb de vraag van onze waarde collega zoals steeds met veel interesse gelezen.

Frankrijk neemt, in samenwerking met België, tijdens het tweede semester van 2010 het commando over van de Europese operatie Atalanta. De nodige gesprekken met de Franse marine zijn nog steeds aan de gang om een akkoord te vinden met betrekking tot de verdeling van de commandoverantwoordelijkheden tijdens deze periode. Morgen op de informele NAVO-top in Istanboel heb ik daarover een gesprek met mijn Franse collega Morin.

De Godetia is nooit ontworpen noch gemoderniseerd, om het commando over een operatie zoals Atalanta te voeren. De Godetia is immers een commando- en logistiek steunschip voor het ondersteunen van mijn- en bestrijdingsoperaties. Het commando over een mijn- en bestrijdingsoperatie behelst minder personeel en minder middelen dan het commando over een operatie zoals Atalanta. Het schip is dan ook nog steeds geschikt om deze taken uit te voeren. Naast haar capaciteit tot het voeren van een commando over een mijn- en bestrijdingsoperatie, zou de Godetia wel als een commandoschip kunnen worden ingezet ten

behoefte van maritieme interdictieoperaties waarbij minder schepen moeten worden aangestuurd en waarbij de operatiezone minder uitgestrekt is. De Godetia werd in het kader van de permanente Belgisch-Nederlandse samenwerking tijdens de quick response van 2006 als commandoplatform ingezet.

De vervanging van de Godetia is momenteel voorzien voor 2015, in onze termen zeer spoedig. De Staf Defensie wenst een ruimere commandocapaciteit te verwerven om het voeren van een commando over maritime security operations zoals Atalanta mogelijk te maken. Dat zullen we dan budgettair moeten analyseren. De lijnen zijn in elk geval uitgezet om in vervanging te voorzien en om rekening te houden met deze toekomstige roeping en inzetbaarheid.

01.03 Luc Sevenhans (N-VA): Mijnheer de minister, tussen de lijnen door meen ik dat wij op dezelfde lijn zitten, wat betreft de vervanging van de Godetia. Een vervangingschip in 2015 dringt zich echt wel op. Gelet op onze maritieme achtergrond, en gelet op het feit dat wij meer en meer aan buitenlandse operaties wensen deel te nemen, kunnen wij zo een schip gebruiken.

Ik neem nota van het feit dat u morgen meer weet over de operatie Atalanta. Ik hoop dat u de commissie daarvan zo snel mogelijk op de hoogte brengt.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 Questions jointes de

- **M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "les résultats du comité d'avancement d'officiers supérieurs du 4 décembre dernier" (n° 18978)**

- **M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la répartition linguistique lors des récents comités d'avancement du 4 décembre 2009" (n° 19126)**

02 Samengevoegde vragen van

- **de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "de resultaten van het bevorderingscomité voor hoofdofficieren van 4 december jongstleden" (nr. 18978)**

- **de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de taalverhouding bij de recente bevorderingscomités van 4 december 2009" (nr. 19126)**

02.01 Luc Sevenhans (N-VA): Mijnheer de minister, mijnheer de ex-minister, geachte collega's, een collega-Kamerlid klaagt over de scheeftrekking tussen Nederlandstaligen en Franstaligen bij de bevorderingscomités voor hogere officieren. Het doet mij plezier dat de collega terecht op de wettelijke 60/40-regel wijst. Ik neem nota van het feit dat we vanaf nu over een wettelijke regeling mogen spreken.

Het is ooit anders geweest, maar momenteel is de taalverhouding 60/40 bij sommige graden in het voordeel van de Nederlandstaligen. Dat moet ik objectief gezien toegeven.

Uiteraard is dat ook het geval bij de instroom op het niveau van majoor. Dat gegeven is uiteraard niet nieuw. Charles-Henri Delcour, onze geliefde CHOD, schreef in zijn brief "Balans 2009 en perspectieven voor 2010" reeds uitgebreid over dat onderwerp, op een objectieve en duidelijke manier. Er is dus niets nieuws onder de zon. Ik denk dat defensie zeer goed weet dat er een probleem is en dat het probleem groeiende is.

Sommige collega's beschikken blijkbaar niet over de juiste informatie en stellen daarover nu een aantal subjectieve vragen. Ik betreur dat een beetje. Men trekt examens in twijfel en men trekt zelfs de jury in twijfel. Ik heb gisteren nog met een jurylid kunnen spreken, die het allesbehalve plezant vond dat hij verdacht werd gemaakt.

De voorgestelde maatregel om de voorwaarden te versoepelen, zal natuurlijk opnieuw leiden tot de situatie waaruit we komen, tot eentalige officieren. Dat zou duidelijk in strijd zijn met de visie van de CHOD – ik verwijs weer naar zijn brief –, die zegt dat hij steeds meer officieren afwisselend in de twee gedeelten van het land wil aanstellen om er zeker van te zijn dat een goed rendement van die officieren mag worden verwacht.

Het was misschien de wens van de collega-vraagsteller om meer eentalige eenheden te creëren om eventueel de scheiding van het land voor te bereiden. Dan zou ik het een zeer eerbaar voorstel vinden, maar tot mijn grote spijt is het nog niet zo ver en hecht ik toch meer belang aan goed opgeleide tweetalige officieren. Ik zou er dus zeker niet voor durven te pleiten om de lat lager te leggen, maar ik heb begrepen dat

bij defensie momenteel wordt onderzocht hoe men er iets aan kan doen. Ik durf ervoor te pleiten, mijnheer de minister, dat het wordt aangepakt. De scheefftrekking is effectief een feit en wordt erger. Daarin heeft de collega-vraagsteller uiteraard gelijk.

Voorzitter: Ludwig Vandenhove.

Président: Ludwig Vandenhove.

02.02 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question en prolonge deux autres qui ont été posées, non par moi, mais par des collègues. Des officiers généraux ont été nommés. Un certain déséquilibre linguistique était apparu en début de législature. Il y a eu une deuxième vague. Enfin, des officiers supérieurs ont été nommés voici quelques semaines.

Quel est le nombre de personnes promues aux grades de colonel, lieutenant-colonel et major? Quelle en est la répartition linguistique?

Une sous-question me semble très importante: où en sommes-nous avec les mesures structurelles destinées à éviter le problème récurrent du déséquilibre résultant de l'échec de certains francophones aux épreuves linguistiques?

02.03 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, men mag niet uit het oog verliezen dat het doel van een bevorderingscomité het voorstellen tot benoeming van kandidaten die de hoofdofficieren die Defensie verlaten of die bevorderd zijn tot een hogere graad, zullen moeten vervangen, is. Dat betekent dat de verdeling van de geselecteerde officieren niet altijd representatief is voor de globale taalverhouding in dezelfde categorie van officieren. Om het kader te respecteren probeert Defensie zoveel mogelijk een interne beheersregel toe te passen, rekening houdende met de kandidaatstellingen en de verdiensten van de kandidaten.

De voor de comités belangrijkste basisregel is de gelijkheid van kansen voor de kandidaten, ongeacht het krijgsmachtdeel of korps waartoe zij behoren, zoals dat ook door de Raad van State wordt geëist. Dat is het toetsingscriterium voor de bevorderingen om de bevorderingscomités hun werk te laten doen. Die regel wordt nageleefd, zoals hierna zal blijken.

Au niveau du dernier comité du 4 décembre 2009 pour l'avancement au grade de major, il y avait au total 222 candidats, dont 153 néerlandophones (69 %) et 69 francophones (31 %). Parmi les candidats, 69 ont été retenus, dont 48 néerlandophones (69,6 %) et 21 francophones (30 %).

Pour l'avancement au grade de lieutenant-colonel, il y avait 282 candidats au total, dont 174 néerlandophones (62 %) et 108 francophones (38 %). Parmi ces candidats, 48 ont été retenus dont 28 néerlandophones (58 %) et 20 francophones (42 %).

Pour l'avancement au grade de colonel, il y avait 146 candidats au total, dont 93 néerlandophones (64 %) et 53 francophones (36 %). Parmi ces candidats, 30 ont été retenus dont 19 néerlandophones (63 %) et 11 francophones (37 %).

Il apparaît donc clairement que l'équilibre entre le nombre des retenus et le nombre total de candidats a été respecté.

Le déroulement des épreuves de langue est identique pour les deux régimes linguistiques. Les candidats passent, comme vous le savez, d'abord l'examen écrit qui comprend deux épreuves: une synthèse et une conférence. Trois séries de questions sont soumises au tirage au sort pour chaque épreuve. Les candidats disposent du texte pour la synthèse et ont le droit de prendre des notes pour l'épreuve de conférence. Le temps de chacune de ces épreuves écrites est de 1 h 15.

Dans les deux cas, il s'agit de résumer en 200 mots un texte original qui en compte environ 600. Les candidats peuvent disposer d'un dictionnaire de traduction. Les critères de correction sont identiques pour les deux régimes linguistiques.

Lors de l'examen oral, les candidats choisissent un article en rapport avec leur fonction et disposent de 1 h de préparation pour le lire et le résumer. Ensuite, pendant 20 minutes, ils doivent, après en avoir lu une partie à haute voix, résumer oralement le texte et répondre aux questions posées par l'examineur. Les

textes sont préparés par le centre linguistique de l'École royale militaire. Les départements de français et de néerlandais collaborent afin de fournir des textes d'un même niveau de difficulté pour les deux régimes linguistiques. Certains textes de synthèse sont même identiques.

Ces textes sont ensuite soumis au président du jury et à l'inspecteur permanent des examens linguistiques pour approbation.

Voorzitter en collega's, de jury's voor de mondelinge examens zijn samengesteld uit een juryvoorzitter, een examinator van het taalcentrum, een militair lid en een burgerlid. De schriftelijke proeven worden anoniem verbeterd door een officier en een burgerpersoneelslid van de vertaaldienst. De voorzitters en de ondervoorzitters moeten een grondige kennis hebben van de beide landstalen. De militairen en de burgerleden moeten een grondige kennis hebben van de taal waarin de kandidaat dient overhoord te worden. Het schriftelijk gedeelte van elk taalexamen wordt verbeterd door een militair lid en een burgerlid. De schriftelijke delen van eenzelfde examengedeelte, worden steeds door dezelfde leden verbeterd.

En ce qui concerne l'équilibre linguistique des officiers généraux, tout d'abord, il faudrait que plus de colonels francophones participent aux épreuves, ensuite, qu'ils réussissent les examens de la connaissance approfondie de l'autre langue nationale. Les autorités militaires sont conscientes de cet état de fait et insistent auprès des intéressés, mais ces derniers doivent prendre l'initiative.

Wat betreft de jongere officieren zijn er verschillende initiatieven die in overweging zijn genomen en die op korte termijn kunnen worden geïmplementeerd, teneinde de tweetaligheid – en dit is ook mijn wens – aan te moedigen zonder dat wij de taalwetgeving moeten aanpassen. Zo kan er onder andere voorrang worden gegeven aan tweetalige officieren voor de wapenkeuze, worden jonge officieren uitgenodigd voor een affectatie in een eenheid van het andere taalstelsel, worden er voorwaarden met betrekking tot de kennis van de tweede landstaal voor deelname aan bepaalde cursussen opgelegd en wordt er breed toegang tot e-learning opleidingstoepassingen verleend.

02.04 Luc Sevenhans (N-VA): Het antwoord van de minister bevredigt mij. Ik denk dat men voldoende op de hoogte is van de problematiek bij Defensie. Er wordt ook aan gewerkt. Ik weet dat men bij Defensie het probleem erg ter harte neemt, ook de minister. Het is een tijdelijk probleem.

Ik stel ook wel vast dat het vooral heel erg was bij de majoors en dat is sommigen dan ook opgevallen. Maar het probleem wordt afgezwakt op een hoger niveau, heb ik al vastgesteld. Blijkbaar is er nog iets meer motivatie als men in een hogere functie komt om toch iets te doen aan de taalkennis.

Ik denk dat het probleem momenteel een beetje overtrokken is en dat men het wel zal oplossen. Het zal zich niet vanzelf oplossen, dat is duidelijk. Het vraagt de inzet van vooral de Franstalige officieren. Men weet dat. Dat ze er dus iets aan doen!

02.05 André Flahaut (PS): La démonstration est établie qu'on peut faire dire ce qu'on veut aux chiffres. En fonction de ceux qu'on choisit, on peut toujours démontrer que les objectifs sont atteints ou qu'on respecte les règles. Cela étant dit, ce n'est pas à l'occasion d'une question forcément limitée dans le temps que nous pourrions approfondir ce thème.

Monsieur le ministre, quant aux mesures prises, vous dites qu'on fait des efforts pour les plus jeunes. C'est très bien pour le long terme, voire le moyen terme mais à court terme, à l'instar des Affaires étrangères, ne pouvait-on prendre des dispositions pour corriger le déséquilibre dans lequel nous nous trouvons? Aux Affaires étrangères, un examen spécifique est organisé pour recruter des diplomates francophones. Ne peut-on pas imaginer un correctif pour le département de la Défense? La question est ouverte. Cela permettrait de rééquilibrer certaines choses sans modifier la loi linguistique dont on sait très bien qu'elle est taboue au ministère de la Défense.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "le planning des contributions de la Belgique au 'European Union Battle Group' (n° 18085)
- M. Roel Deseyn au ministre de la Défense sur "la contribution belge à l'EU Battle Group et à la Rapid

Response Force de l'OTAN" (n° 19103)

- **Mme Brigitte Wiaux** au ministre de la Défense sur "la contribution des forces belges à la 'NATO Response Force' pour 2010" (n° 19156)

03 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "de planning van de bijdrage van België aan de 'European Union Battle Group'" (nr. 18085)

- de heer **Roel Deseyn** aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische bijdrage aan de EU Battle Groups en de NATO Rapid Response Force" (nr. 19103)

- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "de bijdrage van de Belgische strijdkrachten aan de 'NATO Response Force' voor 2010" (nr. 19156)

03.01 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, le Conseil des ministres a pris connaissance du calendrier de la contribution des forces belges à la NATO Response Force pour 2010 et au European Union Battlegroup de 2010 à 2014.

Puisque la Belgique a cessé d'assurer le commandement du *battlegroup* FRABELUX, j'imagine qu'avant de continuer à participer substantiellement à ce type de structures, les enseignements et expériences de ce semestre ont été tirés. Monsieur le ministre, quel bilan peut-on dresser? Selon vous, que peut-on améliorer? Je souhaiterais également avoir plus de précisions sur les dates.

Quelles décisions le gouvernement belge a-t-il prises concernant la contribution des forces belges à la NATO Response Force pour 2010? Qu'en est-il du coût de déploiement?

03.02 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, voor de credibiliteit van het Belgisch leger is de mogelijkheid tot maximale inschakeling in internationale militaire constellaties belangrijk. Onze loyaliteit wordt daarmee uitgedrukt en ondersteunt onze credibiliteit. Daar ligt de vocatie, de echte missie van het Belgisch leger anno 2010. Vandaar dat wij even moeten zien hoe wij maximaal die engagementen op een goede manier kunnen invullen, specifiek als het gaat over de verplichtingen of de vragen die worden gesteld vanuit het EU-kader, in het kader van de EU battle groups, en anderzijds naar de NAVO in het kader van de NATO rapid response force. Dan moeten we eens kijken hoe die eenheden daarop voorbereid zijn.

We zijn natuurlijk voorstander van meer samenwerking tussen NAVO en Europese Unie, maar maximale convergentie is daar om verschillende redenen niet mogelijk. We moeten daar geen rolverwarring creëren, maar het leger wel voorbereiden op maximale inschakeling in die twee kanalen.

Mijnheer de minister, kunt u weerleggen of bevestigen dat men die contingenten al dan niet zou samenvoegen en een bipolair karakter geven, om ze via battle groups of rapid response force in te schakelen? Kunt u preciseren over hoeveel soldaten het hier gaat en welke eenheden en materiaal hierbij worden betrokken, maar ook wat de eisen zijn qua inzetbaarheid en duur van de operatie? Binnen welke structuur zal deze eenheid of zullen deze eenheden worden ondergebracht in de vernieuwde militaire structuren?

Het zou goed zijn indien u ook eens advies kon geven over de al dan niet wenselijkheid van dit voorstel en de impact die een dergelijke beslissing zou kunnen hebben op de geloofwaardigheid van de Belgische strijdkrachten. Wanneer die troepen daarop worden voorbereid, is dat al dan niet met een permanent karakter? België heeft tijdelijke verplichtingen voor meerdere maanden of jaren, maar misschien kan het een optie zijn die troepen een permanent karakter te geven en ze stand-by te hebben om de inzetbaarheid en de missies voor het Belgisch leger nog beter te kunnen invullen.

Ten slotte, kunt u een appreciatie geven van de huidige samenwerking op dit punt tussen de Europese Unie en de NAVO, om de troepen maximaal te laten renderen?

03.03 Minister Pieter De Crem: Collega Deseyn, ik meen dat u twee vragen hebt ingediend.

Le **président:** Non, c'était Mme Wiaux, mais elle a groupé ses deux questions.

03.04 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, j'ai posé ma question sur la NATO Response Force (NRF) à la suite de l'European Union Battlegroup (EUBG), en raccourci.

03.05 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je répondrai entre autres à la

question parlementaire écrite de M. le député Ducarme, en date du 20 janvier 2010, qui fait mention que "la participation aux forces de réaction rapides de l'OTAN (NATO Response Force) ne peut être assimilée à une opération".

En effet, il s'agit de mettre à la disposition des forces intégrées dans une entité multinationale et placées sur un délai de réaction très court. Comme annoncé au Conseil des ministres du 30 octobre 2009, la Belgique contribuera avec 400 militaires durant le premier semestre 2010 et près de 1 150 durant le second semestre 2010. La NRF existe depuis 2003. Toutes les nations de l'OTAN y participent.

Niet alle landen nemen echter deel aan elke beurtrol. België tracht aan elke rotatie deel te nemen met 1 mijnenjager en 6 F-16's.

Onze bijdrage aan de landmacht van de NRF is afhankelijk van wie het bevel van deze component voert. Zo leveren wij een belangrijke bijdrage wanneer het hoofdkwartier Eurocorps of het Franse hoofdkwartier van Rijsel het bevel van de landcomponent voert.

Voor de andere periodes bieden wij op basis van de aanvragen van onze partners nichecapaciteiten aan.

Vanaf 2010 is de force generation voor de NRF aangepast. Vroeger telde de NRF 25 000 manschappen. Sinds 2010 is de NRF in twee opgedeeld: een gedeelte onmiddellijke reactie, Immediate Reaction Force IRF, dat bijna 15 000 militairen bevat en een pool strijdkrachten, Response Force Pool RFP, waarvan de grootte a priori niet is bepaald en waarvan het effectief afhankelijk is van de bijdrage van de landen.

Les seuls coûts réels engendrés par nos contributions à la NRF se limitent à des coûts d'exercice qui sont englobés dans le programme d'entraînement des composantes.

Depuis la création des groupements tactiques européens, les EUBG, la Belgique y contribue régulièrement.

Onze deelname hangt in de eerste plaats af van de planning van onze partners van het Eurocorps. Vervolgens zien we erop toe om niet gelijktijdig belangrijke bijdragen te leveren voor de landcomponent van de NRF en voor de Europese Tactische Groepering. In 2009 hadden we het bevel over deze tactische groepering. Onze volgende deelname is dus in functie van de volgende tactische groepering onder Frans bevel die niet voor het eerste semester van 2012 is te voorzien. Ik meen dat ik hiermee op alle vragen heb geantwoord, tenzij de vraagstellers dat niet vinden.

03.06 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

03.07 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft met zijn visie blijk gegeven van het feit dat de Belgische strijdkrachten een grote mate van loyaliteit en betrouwbaarheid aan de dag leggen. Dat zal de credibiliteit en het imago van ons land zeker ten goede komen, waarvoor dank.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04 Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "le programme MUSIS" (n° 18086)

04 Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "het MUSIS-programma" (nr. 18086)

04.01 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, la note de politique générale relative au budget de votre département précisait que, pour 2009 et 2010, certains investissements urgents s'imposaient et que ceux-ci avaient été repris dans un plan d'investissement minimal (PMU) qui serait présenté au Conseil des ministres.

Vous faisiez référence à la participation de notre pays au programme MUSIS. En dehors de la Défense, ce programme est mis en œuvre en collaboration avec le Service public de Programmation de Politique scientifique.

Pourriez-vous m'apporter des précisions sur ce programme MUSIS? Quels sont l'état d'avancement et l'évolution de la mise en œuvre de ce programme?

04.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chère collègue, le *Multinational Space-based Imaging System* (MUSIS) est un programme multinational réunissant six pays (la France, la Belgique, l'Italie, la Grèce, l'Espagne et l'Allemagne) qui vise à se doter d'une capacité militaire d'observation et de renseignement au moyen d'un nouveau système satellite.

L'intérêt principal de MUSIS pour la Défense est de pouvoir assurer le remplacement, après 2015, du système d'observation spatial français Helios II, utilisé actuellement par les services de renseignement militaires.

Conformément à la décision du Conseil des ministres du 15 décembre 2009, le plan des investissements urgents de la Défense sera étudié par le groupe de travail de coordination stratégique. Ensuite, le dossier pourra être présenté au Conseil des ministres avant de passer à la signature d'une convention de coopération relative à la composante spatiale optique avec les pays participants. Dans ce cadre, la France agira en tant que *lead nation*.

Le groupe de travail se réunira le 9 février prochain.

04.03 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Aangezien collega Geerts er nog niet is, stel ik voor om op hem te wachten, mijnheer Van den Eynde, tenzij u daarop aandringt ...

04.04 Francis Van den Eynde (VB): Mijnheer de voorzitter, ik dring daar niet op aan, maar ik moet ook nog in andere commissievergaderingen aanwezig zijn. Zou u zo vriendelijk willen zijn om mij te bellen wanneer de heer Geerts hier is? Mijn volgende vraag staat hier pas helemaal achteraan op de agenda.

De **voorzitter**: Oké.

05 Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "l'opération Hiver et un incident à la caserne d'Oud-Heverlee" (n° 18289)

05 Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de operatie Winter en een incident in de kazerne van Oud-Heverlee" (nr. 18289)

05.01 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, depuis plusieurs années, je vous interroge au sujet de l'opération "Défense d'avoir froid" appelée maintenant "opération Hiver" pour savoir quand elle débute, ce qu'il en est quant à sa mise en œuvre, ainsi que pour connaître le bilan annuel que l'on peut en tirer afin, malheureusement, d'essayer d' "améliorer" cette opération d'une année à l'autre.

Cet automne et cet hiver 2009/2010, vous avez déjà répondu à différentes questions y relatives, en nous apportant beaucoup d'éléments d'information. Toutefois, un incident m'a été rapporté, et je souhaiterais obtenir des compléments d'information. Les éléments suivants m'ont été relatés. La nuit du 10 au 11 janvier, la caserne de Oud-Heverlee a accueilli les premiers sans-abri, et l'un d'eux aurait perdu son *self control*.

Monsieur le ministre, est-ce exact? Pourriez-vous expliquer la procédure à suivre lorsque de tels cas se produisent? Pourriez-vous aussi me communiquer toutes les informations utiles quant à la prise en charge de sans-abri par la Défense et par d'autres départements?

05.02 Pieter De Crem, ministre: Madame Wiaux, un sans-abri a effectivement perdu son sang-froid le 10 janvier. Aux environs de 19 h 30, les trois premiers sans-abri sont arrivés avec leurs accompagnateurs. À 20 h 20, l'un des accompagnateurs a prévenu le local de garde que la situation n'était plus tenable. La police et les autorités hiérarchiques ont immédiatement été averties. Vingt minutes plus tard, la police emmenait l'intéressé afin d'établir un procès-verbal. Les dégâts se résument à quelques vitres brisées. Le bâtiment reste disponible pour d'autres sans-abri.

La procédure à suivre en cas d'incident est reprise dans l'ordre d'opération relatif à l'accueil des sans-abri. Il convient de préciser que la responsabilité d'assurer le bon ordre incombe en premier lieu aux accompagnateurs des organismes civils compétents. Néanmoins, si la situation dégénère, ils doivent

immédiatement contacter le personnel de garde qui prendra alors les mesures adéquates en recourant à la négociation, à la persuasion et à la dissuasion avant tout emploi actif de la force. En cas d'urgence, l'officier de garde avertit la police locale par le moyen le plus rapide.

Les explications que je viens de vous donner prouvent une fois de plus que les sans-abri doivent être accompagnés par du personnel spécialisé. J'insisterai encore sur la nécessité de remplir cette condition.

05.03 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour la clarté de vos réponses. Pour les futures opérations Hiver, car malheureusement il y en aura encore d'autres, un groupe de travail devrait se pencher sur ce genre d'incident.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Questions jointes de

- M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "les déclarations de l'ambassadeur US au sujet de l'envoi de militaires supplémentaires en Afghanistan" (n° 18461)
- M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "la demande récente d'envoyer des troupes supplémentaires en Afghanistan" (n° 18480)
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la demande de l'ambassadeur américain adressée à la Belgique concernant l'envoi de troupes supplémentaires en Afghanistan" (n° 18508)
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "des propos tenus par l'ambassadeur américain au sujet des troupes belges en Afghanistan" (n° 18516)
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "l'envoi de militaires supplémentaires en Afghanistan" (n° 18537)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "la récente 'question' de l'ambassadeur américain à Bruxelles concernant la contribution belge en Afghanistan" (n° 18554)
- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "l'augmentation du contingent en Afghanistan" (n° 18557)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense sur "les déclarations de l'ambassadeur américain concernant l'envoi de troupes supplémentaires en Afghanistan" (n° 19157-19158)

06 Samengevoegde vragen van

- de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "de uitspraak van de US ambassadeur in verband met het sturen van bijkomende militairen naar Afghanistan" (nr. 18461)
- de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Landsverdediging over "de recente vraag tot extra troepen in Afghanistan" (nr. 18480)
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de vraag van de Amerikaanse ambassadeur aan België om meer troepen te sturen naar Afghanistan" (nr. 18508)
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de uitspraken van de Amerikaanse Ambassadeur over Belgische troepen voor Afghanistan" (nr. 18516)
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "het sturen van bijkomende militairen naar Afghanistan" (nr. 18537)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente 'vraag' van de Amerikaanse ambassadeur in Brussel betreffende de Belgische bijdrage in Afghanistan" (nr. 18554)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de troepenverhoging in Afghanistan" (nr. 18557)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Landsverdediging over "de uitspraken van de Amerikaanse ambassadeur over het sturen van extra troepen naar Afghanistan" (nr. 19157-19158)

06.01 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, on a entendu – même si elles sont déjà maintenant dépassées – les déclarations de l'ambassadeur des États-Unis. Il demandait que du personnel supplémentaire soit envoyé par la Belgique en Afghanistan. Par la suite, l'ambassadeur a eu l'occasion de préciser ses propos aux uns et aux autres.

Je crois que le gouvernement a répondu qu'une décision avait été prise de ne pas augmenter notre participation en 2010.

Je voulais simplement savoir si cette confirmation était toujours d'actualité. Réfléchit-on à d'autres pistes, notamment via le civil, la coopération, la police ou la justice?

Je voudrais en tout cas avoir l'assurance qu'avant l'évaluation prévue par le gouvernement de notre situation en Afghanistan (évaluation prévue dans le courant du premier semestre de cette année), on n'annoncera pas une prolongation de notre présence sur place en 2011.

06.02 Bruno Stevenheydens (VB): Mijnheer de minister, op 15 januari werd bekend dat de Amerikaanse ambassadeur had gevraagd om 100 Belgische militairen extra in Afghanistan. Kort daarna is er een commissie geweest maar wegens agendaproblemen heb ik die spijtig genoeg niet kunnen bijwonen. Vice-eerste minister Onkelinx heeft toen onmiddellijk afwijzend gereageerd en meegedeeld dat de regering u al gezegd had dat er geen extra troepen mochten komen.

Mijnheer de minister, kunt u meedelen wanneer de ambassadeur zijn vraag heeft gesteld? Wat was de concrete inhoud? In december vorig jaar hebben wij al van gedachte gewisseld over de uitspraken van de Amerikaanse president Obama, waaruit bleek dat men van ons land geen militaire troepen extra verlangde. Dat is dan toch in tegenstrijd met de vraag van de Amerikaanse ambassadeur? Wat is uw standpunt ter zake? Werd dit reeds besproken in het kernkabinet? Wat werd er reeds besproken? Wat is er beslist?

06.03 Luc Sevenhans (N-VA): Mijnheer de minister, zoals u weet, blijft mijn partij het beleid dat door de huidige regering uitgezet is en uitgevoerd wordt, nog steeds steunen. Met 'mijn partij' bedoel ik N-VA, voor alle duidelijkheid.

Ik had hierover ook een vraag ingediend toen bekend werd dat de Amerikaanse ambassadeur een paar wensen had die hij rechtstreeks aan de Belgische regering richtte. Daarom had ik mijn vraag bij dit punt aangesloten. Ik heb intussen mijn vraag twee weken geleden aan de Amerikaanse ambassadeur kunnen stellen. Zijn antwoord heeft mij tevredengesteld. Wat mij betreft, is het incident dus gesloten.

06.04 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Wij hebben een boeiend debat gehad met de Amerikaanse ambassadeur in deze commissie.

Wat ik mij afvraag is iets actueler. Vorige week was er de Conferentie van Londen, waar minister Vanackere naar toe gegaan is. Mijnheer de minister, kunt u enige duidelijkheid geven over wat daar precies besproken is? Ik heb natuurlijk de persberichten gelezen. Het was geen "pledging conference" zoals dat heet, maar daar is toch gesproken over een exitstrategie, en daar is ook gesproken over hoe wij allemaal samen als internationale gemeenschap de toekomst zien.

Wanneer wij hier in de commissie spreken over Afghanistan of Haïti of Congo, moeten wij dat altijd in een internationaal perspectief zien. Mijnheer de minister, kunt u ons enige toelichting geven bij de resultaten van de Conferentie van Londen, en wat was het Belgische standpunt dat daar vertolkt is?

Ik meen dat de Amerikaanse ambassadeur duidelijk gevraagd heeft om meer ontwikkelingshulp: meer hulp voor de binnenlandse zaken, meer politieagenten op het terrein. Die moet men dan natuurlijk kunnen beveiligen met militairen. Ons standpunt is altijd het volgende geweest. We hebben ons geëngageerd tot eind 2010 wat onze militaire aanwezigheid betreft. Voor wij beslissen of dat engagement wordt verlengd of niet, moeten wij het internationale debat ter zake voeren. Voorzitter, ik zal het nog maar eens vragen. Ik zal het nog maar eens in herinnering brengen, want ik heb soms de indruk dat het echt moeizaam gaat. Ik wil nogmaals aandrigen dat het Parlement daar voortgang mee maakt. Ik ga dat wekelijks doen, voorzitter, tot ik een datum heb! Ik verwittig u maar.

Er moet een internationaal debat komen! Dit is geen verwijt aan de minister, het is een zaak van het Parlement. Ik zal het wekelijks herhalen tot wij een datum hebben, collega's.

Intussen wil ik graag van de minister weten wat nu de stand van zaken is op internationaal vlak. Wat was het Belgische standpunt in Londen? Wat zijn de resultaten van die conferentie?

De voorzitter: Voor ik het woord aan mevrouw Wiaux geef, richt ik mij tot u, mevrouw Vautmans. Het is goed dat u ons daar elke week aan herinnert. Ik respecteer uw onrustige vastheid ter zake, om die woorden te gebruiken. Er zijn afspraken gemaakt met de voorzitter van de commissie voor de Buitenlandse Zaken, de heer Versnick. Er zijn ook al praktische schikkingen getroffen. Wij zullen alleen de belangrijkste buurlanden uitnodigen, want anders wordt het organisatorisch heel moeilijk.

Wij zijn nu aan het zoeken naar een datum rond Pasen of vlak na Pasen. Wij zijn daar volop mee bezig.

06.05 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, la presse s'est fait l'écho de la stratégie mise en œuvre par le président Obama. En outre, certains propos de l'ambassadeur des États-Unis concernaient l'envoi d'une centaine de militaires belges supplémentaires en Afghanistan; j'étais présente en commission des Affaires étrangères lorsqu'il est venu, il y a peu.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me confirmer si, à ce jour, des discussions à ce sujet ont eu lieu?
Une décision du gouvernement relative à l'envoi de troupes supplémentaires au-delà de notre engagement en 2010 a-t-elle été prise?

Depuis lors, s'est tenue la Conférence de Londres, fin janvier; il me semble opportun de préciser une évaluation de la situation de la présence de nos troupes en Afghanistan et de manière générale. De plus, j'ai entendu hier à la radio et j'ai lu dans la presse que le sommet de Madrid entre l'Union européenne et les États-Unis n'aurait pas lieu. J'ignore si c'est la vérité. Tous ces éléments d'information sont nouveaux et m'interpellent.

C'est pourquoi, monsieur le ministre, j'aurais voulu entendre un état des lieux de la situation.

06.06 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben inderdaad in de uiteenzetting van de ambassadeur wat meer toelichting gekregen over hetgeen de Amerikaanse regering zou vragen. Ik heb begrepen dat er geen officiële vraag is gesteld door de Amerikaanse regering, maar dat de ambassadeur zegt dat het een belangrijk signaal zou zijn mocht België – en hij heeft dan het cijfer van 100 genoemd – 100 extra manschappen naar Afghanistan sturen. Het is dan de vraag of hij daarmee extra militairen bedoelt of extra politieagenten of mensen die voor opleiding zorgen of iets dergelijks.

Het interview dat in de Tijd heeft gestaan dateert van 16 januari. Kunt u zeggen of u ondertussen al bijkomende vragen of informatie heeft vanwege de Amerikaanse overheid en of de regering daar eventueel over nadenkt en wanneer zo'n besluitvorming kan worden verwacht?

06.07 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat de Belgische regering voor 2 vragen staat. De eerste vraag is of men al dan niet een verlenging van onze aanwezigheid in Afghanistan en onze deelname overweegt. De tweede vraag is de vraag die ons meegedeeld werd via de ambassadeur van de Verenigde Staten.

Ik stel vast dat er daaromtrent in de regering verschillende geluiden klinken. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de uitspraak van de minister van Defensie, die nog tijdens zijn bezoek in Washington, te kennen gaf dat hij voorstander was van een verlenging van de operatie. Nadien heeft hij hier in deze Kamer gezegd dat de regering zich voorgenomen had om die evaluatie te houden kort na de Conferentie van Londen.

Wij zijn nu kort na de Conferentie van Londen. Mijn eerste vraag is wanneer de regering zal beslissen over de eventuele verlenging en zo ja in welke vorm?

Ten tweede heb ik vastgesteld dat na de formulering van de vraag naar meer troepen, er binnen de regering toch wel enige ongerustheid was. Vicepremier Onkelinx is nog eens duidelijk naar buiten gekomen en heeft gezegd dat er een beslissing is gevallen en dat er geen verhoging komt. Mijnheer de minister, is of dit ook uw standpunt en wat is het standpunt van de regering?

Dan wil ik daar aan toevoegen dat ik een beetje op mijn ongemak ben. Ik heb zo een overzicht gekregen van onze deelname aan buitenlandse operaties.

Bij het overlopen van de lijst stel ik vast dat er in Afrika, in Kosovo en in 2010 in Libanon een afbouw is. Er zal, omwille van onze deelname aan de operatie Atalanta, waarschijnlijk ook een toename zijn. Indien ik de plussen en minnen optel, stel ik echter vast dat er een grote ruimte is om de stijging van het aantal Belgische troepen in Afghanistan te realiseren.

Is de minister van Defensie door de voornoemde afbouw in de andere regio's het terrein misschien aan het voorbereiden, om later in 2010, misschien pas in 2011 – indien ik de verklaring van vice-eerste minister Onkelinx goed lees, slaat ze op 2010 – een grotere participatie van België in Afghanistan te realiseren? Is het de bedoeling van de minister om ergens in 2010, bijvoorbeeld bij de eventuele verlenging, een beslissing te nemen, teneinde in 2011 een grotere deelname van België aan de operaties in Afghanistan te

ontwikkelen?

06.08 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je ne pensais pas vous poser de question sur le sujet, étant donné qu'il y en avait bien assez mais l'annonce par le président Obama qu'il renonce à un Sommet avec l'Union européenne, avec des arguments qui doivent encore être précisés (budgétaires ou de priorités politiques), au moment même où il demande des efforts supplémentaires à l'Europe en Afghanistan, me paraît paradoxale. Je voudrais connaître votre réaction.

Avec l'arrivée du président Obama, on avait l'impression de pouvoir enfin aborder avec les États-Unis d'autres sujets que les questions de sécurité: on pouvait aborder les questions de gouvernance économique et financière, les questions climatiques, etc. On pensait aussi que l'agenda européen pourrait être abordé avec les Américains. Je ne suis pas opposé à ce qu'on discute avec nos alliés de questions de sécurité ou du renforcement de notre contribution en Afghanistan, même si nous préférons une contribution civile. Nous ne sommes pas contraires à la discussion mais il y a là un paradoxe sur le plan politique – et même un élément désagréable. Il faudrait faire savoir au représentant des États-Unis à Bruxelles qu'il ne peut pas venir plaider devant le Parlement un renforcement de notre contribution alors que leur président nous dit qu'il n'a pas le temps de venir discuter avec nous des agendas qui pourraient intéresser les deux rives de l'Atlantique.

06.09 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, je n'ai pas assisté au déjeuner en question, qui a eu lieu à l'ambassade américaine. Je ne peux me baser sur ce qui a été relayé dans les médias, c'est-à-dire les mêmes sources que celles citées dans les questions.

Ik herhaal wat ik in deze commissie al vaker heb gezegd, met name dat de Belgische regering de aanwezigheid van Belgische militairen in Afghanistan vastlegt. Dat gebeurt op mijn voorstel en na beraadslaging, eerst in het kernkabinet en nadien in de regering. Dat is gebeurd naar aanleiding van onze militaire aanwezigheid in Afghanistan voor het jaar 2010 en dat zal ook gebeuren voor onze militaire aanwezigheid in Afghanistan voor het jaar 2011. Ik zal dat voorstel formuleren nadat wij een aantal elementen in overweging hebben genomen. Het gaat onder andere om het resultaat van de conferentie in Londen. Aangezien mijn collega, minister Vanackere, de regering daar heeft vertegenwoordigd, zou ik voorstellen dat u hem daaromtrent ondervraagt en hem eventueel een aantal bemerkingen of suggesties toeschuift.

Wat ik uit de conferentie van Londen wel heb onthouden, is dat de militair-civiele benadering die wij met België sinds exact twee jaar uitvoeren — het is twee jaar geleden dat wij de beslissing hebben genomen met de regering om onze aanwezigheid op te drijven, onder andere met de uitzending van F-16's naar Kandahar en de verbreding van onze aanwezigheid in Kunduz —, de aanpak is die de internationale gemeenschap na de conferentie van Londen ook verder onder het voetlicht heeft gebracht. Ik stel voor dat u specifieke vragen omtrent de conferentie aan minister Vanackere stelt.

Overeenkomstig de regeringsbeslissing, zoals deze werd opgesteld en naar buiten gebracht, komt er heel binnenkort een evaluatie binnen de regering. Op basis van die evaluatie, met de inbreng van mijn collega's die bevoegd zijn voor Buitenlandse Zaken, zal er door de regering een voorstel geformuleerd worden inzake onze militaire aanwezigheid in Afghanistan tijdens het scharnierjaar 2011.

Nogmaals, tot op heden heeft de regering geen officiële aanvraag ontvangen met het oog op de verhoging van de Belgische bijdrage in Afghanistan.

Er is een interview geweest in een uitzending waaraan ik heb deelgenomen. Na een interview met de Amerikaanse ambassadeur, de heer Goodman, en na zijn optreden in het televisieprogramma Phara, waar ikzelf en iemand anders aanwezig waren, heb ik besloten dat hij het minstens evenzeer had over de civiele capaciteiten als over de militaire. Voor alle duidelijkheid, ondertussen heeft de Amerikaanse ambassadeur zich verplaatst naar dit Parlement, waar alle leden van deze commissie uitvoerig met hem van gedachten konden wisselen en zijn standpunten konden toetsen aan uw eigen inzichten, terwijl zij ook getoetst werden aan die van de regering.

Mijnheer de voorzitter, dat is wat ik daarover kan zeggen.

06.10 André Flahaut (PS): Monsieur le président, je crois que cette mise au point était nécessaire.

Quand le ministre dit que la décision a été prise de renforcer le 'civilo-militaire' et d'envoyer des F-16, je cherche toujours le civil dans ces F-16.

06.11 Pieter De Crem, ministre: Ce n'est pas ce que j'ai dit: j'ai parlé d'une fonction à la fois civile et militaire.

06.12 André Flahaut (PS): Chacun a sa lecture et c'est bien ainsi. Cela dit, Mme Onkelinx a bien fait de réagir; en effet, comme vient de le confirmer le ministre, une décision a été prise pour 2010, une évaluation est prévue sur notre présence en 2010 et sur ce que nous ferons en 2011. Incontestablement, même s'il s'agit d'une année charnière – comme chaque année en Afghanistan –, il reste la question de la prolongation, et du mode de cette prolongation: renforcée, moins importante ou différenciée?

C'est l'objet du débat qui devra avoir lieu au sein du gouvernement d'ici quelques semaines sans doute. Nous en attendrons les résultats avec intérêt.

06.13 Bruno Stevenheydens (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stel vast een opbod en een kakofonie aan meningen vast over de strategie in Afghanistan, alsook dat er een verschil is in vraag naar extra troepen voor Afghanistan.

U bevestigde nogmaals dat de militaire aanwezigheid in 2010 een beslissing is van de regering, van het kernkabinet, in juni van vorig jaar. U hebt daarnet gezegd dat er sindsdien geen beslissing meer genomen is, dat de beslissing voor 2011 nog genomen moet worden en dat er ook geen evaluatie meer is geweest. Het is dringend tijd dat de regering zich daarover buigt. Het kan toch niet blijven bij één evaluatie per jaar. Dat is mijn perceptie. Het is reeds van juni geleden dat het kernkabinet zich daarover nog grondig gebogen heeft. Het kan toch niet dat men sindsdien de situatie en de strategie niet meer verder geëvalueerd heeft in het kernkabinet.

06.14 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, uw antwoord is zeer diplomatisch. Dat zijn wij van u niet altijd gewoon.

In verband met de briefing van de conferentie zal ik uiteraard mijn vraag stellen aan de minister van Buitenlandse Zaken. Ik hoop echter dat u een uitgebreidere briefing hebt gekregen van de conferentie dan hetgeen u ons hier meedeelt.

U zegt dat er heel binnenkort een evaluatie zal komen in de regering. Ik mag aannemen dat deze evaluatie openbaar wordt en dat u deze zal voorleggen aan deze commissie. Dan kunnen wij het parlementair debat voeren.

Helemaal op het einde zei u dat u nog geen vraag hebt ontvangen tot het sturen van bijkomende troepen. De ambassadeur heeft ons echter verduidelijkt dat zij uitgaan van een welwillendheid, maar niet van plan zijn om een uitdrukkelijke vraag te richten. Zo had ik het althans begrepen. Die vraag zal er dus niet komen. Men gaat uit van een partner die dat loyaal doet. Misschien heb ik het echter verkeerd begrepen.

Ik kijk uit naar de evaluatie en ik hoop dat wij de bespreking spoedig kunnen voeren in deze commissie, maar dat wij daarvoor reeds een debat kunnen voeren met de bondgenoten.

06.15 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, ik wil gewoon nog wat informatie geven. Er zijn een aantal interessante artikels verschenen in een aantal kranten, over hetgeen wij doen in Afghanistan, in Kunduz, met de PRT's en de OMLT's.

Ook vanochtend was er een heel interessant interview. Er waren journalisten embedded mee met onze troepen. Zij hebben zonder enige terughoudendheid of druk verslag kunnen uitbrengen van wat wij doen. Daaruit blijkt een grote waarheidsgetrouwheid.

06.16 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, j'ai parcouru avec beaucoup d'intérêt les articles rédigés par M. Alain Lallemand dans *Le Soir*. D'après celui-ci, le fait d'avoir pu embarquer avec les gens sur le terrain est une première. Certes, c'est intéressant! Vous anticipez sans doute la réponse à une autre question que je ne vous pose pas, à savoir le droit d'expression des militaires.

Cela dit, je voudrais insister une fois de plus sur le fait que – et le journaliste le dit lui-même – les zones sont

dangereuses partout, aussi bien à Kaboul qu'au Nord. À un certain moment dans l'article, il insiste sur le fait que certains accidents ont pu être évités grâce non seulement à la bonne formation de notre personnel, mais aussi au bon équipement dont il est doté. Force est de constater que, contrairement à ce que d'aucuns pensent, sous la législature précédente, nous avons investi correctement dans du matériel qui procure une sécurité à nos hommes.

06.17 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour toutes les précisions que vous nous avez apportées concernant l'évaluation pour cette année et l'année 2011. Étant donné que ma collègue, Mme Vautmans a dit qu'elle vous interrogerait chaque semaine, nous serons informés de l'évolution de la situation de façon hebdomadaire. En effet, cette situation nous préoccupe, surtout pour la sécurité de nos hommes sur place.

06.18 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, als ik het allemaal goed en wel bekijk dan is het eigenlijk een non-issue. Er is geen officiële vraag gesteld en er is ook geen officiële beslissing. Dit soort ernstige zaken wordt volgens mij best binnen de regering en binnen de commissie besproken. Een ambassadeur die vragen stelt via een krantenartikel en via televisieoptredens, en leden van de regering die zich uitspreken over een vraag en een beslissing die er niet zijn, vind ik allemaal een beetje flou obscure. Ik pleit ervoor om dit soort ernstige zaken te bespreken op de plaatsen waar dat moet gebeuren, namelijk in de regering en in de commissie.

06.19 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, ik heb drie opmerkingen.

Ten eerste, als de regering toch zal evalueren, sluit ik mij graag aan bij de vraag van collega Vautmans dat wij ook in deze commissie een uitgebreide evaluatie kunnen doen. Ik ga nu alvast meedelen dat ik voorstander ben van de terugtrekking van die F-16's en veel meer civiele input.

Ten tweede, ik wil reageren op uw bewering, mijnheer de minister, dat wij een evenwichtige benadering hebben in Afghanistan tussen het militaire en het civiele. Ik denk dat de cijfers voor zich spreken. Er zijn, volgens sommige bronnen 624, maar volgens andere bronnen 640 militairen in Afghanistan en er zijn, als ik goed kan tellen, hoogstens 5 of 6 civiele personen aanwezig, namelijk 2 politieagenten, 1 rechter, een paar diplomaten.

Wat betreft de brutokost, het volgende. Ik heb nog altijd geen antwoord op mijn vraag welke in dat verband de cijfers zijn van stafchef Delcour. Volgens de cijfers van de minister is de brutokost van de aanwezigheid van onze militairen in Afghanistan 109 miljoen euro, terwijl de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking op 12 miljoen euro zijn begroot — ik wil nog zien hoeveel er uitgegeven is. Ik denk dat er een enorm onevenwicht is in onze inspanningen ten aanzien van Afghanistan; er is veel te veel militaire en veel te weinig civiele aanwezigheid.

Tenslotte, mijn conclusie is duidelijk. Vóór 2010 gaan wij geen verhoging van de militairen zien, maar de minister bereidt alles voor om in 2011 meer militairen te kunnen sturen want hij voorziet de afbouw in Afrika, Kosovo, Libanon en een lichte verhoging — een 150-tal, neem ik aan — voor Atalanta. Er is dus ruimte om een grotere inspanning te doen in 2011. Ik denk dat dit de intentie is van de minister.

06.20 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur, le ministre, je voudrais aborder très rapidement quatre points.

Premièrement, l'attitude du gouvernement me paraît claire et satisfaisante.

Deuxièmement, en ce qui concerne notre contribution actuelle et son prolongement éventuel, je suis favorable à un débat parlementaire, si possible avant une nouvelle décision du gouvernement.

Troisièmement, en ce qui concerne la répartition de notre capacité de déploiement de troupes à l'étranger, elle fait l'objet de ma question n° 18650, inscrite au point 17 de l'agenda.

Enfin, vous n'avez pas répondu à la question relative à l'attitude du gouvernement des États-Unis; je la reposerai au ministre des Affaires étrangères. Cependant, il est important que l'attitude que nous adopterons sur le plan politique permette d'établir une relation avec les États-Unis qui prenne en compte nos propres priorités dans l'agenda international.

L'annonce par les États de l'annulation du Sommet européen est une très mauvaise nouvelle pour tous ceux qui considèrent qu'il n'y a pas que les questions de sécurité qui doivent être discutées avec les États-Unis.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06.21 Francis Van den Eynde (VB): Mijnheer de voorzitter, mag ik er uw aandacht op vestigen dat collega Geerts ondertussen aangekomen is.

De **voorzitter**: Een aantal leden die vragen hebben onder agendapunt nr. 11 moeten naar de Conferentie van voorzitters. Als de vraagstellers aandringen, moet ik echter inderdaad de volgorde laten spelen. En dan moet eerst agendapunt nr. 4 aan de orde komen.

07 Samengevoegde vragen van

- de heer **Francis Van den Eynde** aan de minister van Landsverdediging over "het incident dat naar verluidt tijdens zijn terugkeer uit Afghanistan plaatsvond tussen de minister en de bemanning van een vliegtuig van de 15de Wing" (nr. 18186)
- de heer **David Geerts** aan de minister van Landsverdediging over "het incident tijdens de terugreis van Afghanistan" (nr. 18211)

07 Questions jointes de

- M. **Francis Van den Eynde** au ministre de la Défense sur "l'incident qui se serait produit entre le ministre et l'équipage d'un avion du 15ième Wing lors de son retour d'Afghanistan" (n° 18186)
- M. **David Geerts** au ministre de la Défense sur "l'incident lors du retour d'Afghanistan" (n° 18211)

07.01 Francis Van den Eynde (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u weet waarover het gaat. U was op de terugweg uit Afghanistan. In Beiroet zou er een incident geweest zijn — ik druk mij zeer voorzichtig uit — tussen u en mensen van de 15de Wing, met name de bemanning van een vliegtuig. In de kranten heeft men voornamelijk de klok laten horen van de mensen die zich daardoor gegriefd voelden. Ik vind dat iedereen het recht heeft om zijn verdediging naar voren te brengen en zijn versie van de versie van de feiten te geven, ook een minister en, a fortiori, een minister van defensie. Kunt u ons uw verhaal hieromtrent vertellen?

07.02 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij collega Van den Eynde.

07.03 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega's, van 19 tot 22 december hebben de eerste minister en ikzelf een bezoek gebracht aan onze troepen in operatie in Afghanistan. Initieel was er ook gepland om een bezoek te brengen aan onze militairen in Libanon en Kosovo, maar omwille van de begrotingsbesprekingen die op 22 december in de Kamer werden aangevat, zijn wij vanuit Beiroet rechtstreeks naar Brussel teruggekeerd, met een kleiner toestel.

Ik zal u niet verbergen dat ik niet tevreden was met het verloop van de zaken bij het vertrek naar en de terugkeer uit Afghanistan. Ik heb dat dan ook kenbaar gemaakt. Ik meen dat dit, als beheerder van dit departement, niet alleen mijn recht, maar ook mijn plicht is. Ik heb gezien dat collega Van Quickenborne in een gelijklopende aangelegenheid ook niet heeft nagelaten om rechtstreeks op tv enige opmerkingen te maken. Dat dit niet gebeurd zou zijn, in de situatie waarin wij verkeerden, zou eigenlijk verbazingwekkend zijn geweest.

Onze ambassadeur in Libanon is totaal onterecht in deze aangelegenheid betrokken geweest en heeft zich genoodzaakt gezien om hetgeen in de pers werd aangehaald formeel, met een perscommuniqué, te ontkennen.

07.04 Francis Van den Eynde (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

07.05 David Geerts (sp.a): Mijnheer de minister, ik heb nog een opmerking. Uw kabinetschef heeft, naar aanleiding van deze incidenten, gezegd dat de 15de Wing een zootje ongeregeld is en dat er maatregelen genomen zouden worden. Is het incident daartoe de rechtstreekse aanleiding geweest of waren er andere aanleidingen?

07.06 Minister Pieter De Crem: Nee, maar het heeft wel geholpen.

07.07 **David Geerts** (sp.a): U verdedigt dus de uitspraak van uw kabinetschef, namelijk dat uw ondergeschikten een zootje ongeregeld zijn?

07.08 Minister **Pieter De Crem**: Ik heb in elk geval gezien dat er wat disfuncties bij de 15de Wing waren. Daarom heb ik luitenant-kolonel Lepez als crisismanager aangesteld. Dat werd reeds gezegd en in de commissie meegedeeld.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Questions jointes de

- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "Haïti, B-Fast et la participation de la Défense" (n° 18466)

- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "Haïti et la sécurisation des membres de la mission B-Fast par l'envoi de militaires belges" (n° 18467)

- M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "l'aide de la Défense à Haïti" (n° 18485)

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "les efforts déployés à long terme par la Défense à Haïti" (n° 18491)

- Mme Juliette Boulet au ministre de la Défense sur "le prolongement des opérations B-Fast en Haïti" (n° 18493)

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la sécurité des belges à Haïti" (n° 18517)

- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la participation européenne au rétablissement de la sécurité à Haïti" (n° 18540)

- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "l'envoi de militaires belges à Haïti" (n° 18555)

- M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "la contribution de la Défense à l'aide d'urgence à Haïti" (n° 18618)

08 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "Haïti, B-Fast en de deelname van Landsverdediging" (nr. 18466)

- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "Haïti en de beveiliging van de leden van de B-Fast missie door het sturen van Belgische militairen" (nr. 18467)

- de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "de hulp van Landsverdediging in Haïti" (nr. 18485)

- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de Defensie-inspanningen op langere termijn in Haïti" (nr. 18491)

- mevrouw Juliette Boulet aan de minister van Landsverdediging over "het voortzetten van de B-Fast operaties in Haïti" (nr. 18493)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de beveiliging van Belgen in Haïti" (nr. 18517)

- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de Europese deelname aan het herstel van de veiligheid in Haïti" (nr. 18540)

- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "het sturen van Belgische militairen naar Haïti" (nr. 18555)

- de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Landsverdediging over "de bijdrage van Defensie aan de noodhulp in Haïti" (nr. 18618)

08.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le ministre, j'ai trois questions concernant la situation en Haïti. Je les poserai successivement. Nous étions en commission lorsque nous avons entendu les premiers balbutiements relatifs à la participation de B-Fast en Haïti, à la suite du très grand séisme que ce pays a connu.

Le gouvernement a décidé, très rapidement, de mettre en œuvre cette équipe de B-Fast, qui intervient lors d'une catastrophe internationale pour laquelle collaborent les SPF Affaires étrangères, Coopération au développement ainsi que votre département. Le soir, nous apprenions qu'une soixantaine de secouristes, docteurs et infirmiers étaient partis depuis Melsbroek vers cette région sinistrée.

Monsieur le ministre, votre département, outre l'aspect humain, a accordé une importance à l'effort logistique. Pourriez-vous me fournir toutes les informations utiles concernant la participation de votre département à cette mission de B-Fast? En plus de l'Airbus A330, des tentes, du matériel militaire, des

stations d'épuration d'eau et d'autres matériels ont été fournis; c'est ce qu'on a pu apprendre dans la presse. Certaines équipes de B-Fast sont revenues, d'autres sont reparties. Quel bilan peut-on tirer de cette mission?

Je profite de mes questions pour remercier très sincèrement toutes les personnes qui ont participé à cette mission ainsi que le gouvernement.

Quelques jours plus tard, nous apprenions que des militaires partaient en Haïti pour sécuriser l'équipe de B-Fast sur place.

Monsieur le ministre, quels éléments avez-vous en votre possession concernant la situation sécuritaire sur place? Combien de militaires sont-ils partis en Haïti pour sécuriser notre équipe de B-Fast, avec quel matériel et en quoi consistait précisément leur mission de sécurisation? Comment la situation évolue-t-elle *in fine*?

Les États-Unis ont envoyé des milliers de soldats pour tenter de rétablir la sécurité et permettre d'apporter l'aide nécessaire aux populations touchées par ce tremblement de terre. Par contre, la réaction de l'Union européenne a été beaucoup plus faible et beaucoup plus lente. On a évoqué 150 gendarmes et d'autres aspects plus civils et financiers.

Monsieur le ministre, quel est l'effort réel que l'Union européenne consentira pour essayer de rétablir la sécurité en Haïti? L'envoi d'un *battle group* est-il envisagé pour pallier des situations telles que le tremblement de terre en Haïti? La Belgique produira-t-elle un effort supplémentaire pour porter secours à ce pays?

08.02 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, je ne reviendrai pas sur mon introduction. À l'instar de ce qui a été fait au moment du tsunami, est-il envisageable de compléter ou de poursuivre notre aide en envoyant en Haïti quelques éléments du génie pour reconstruire des infrastructures solides plutôt que des villages de tentes?

08.03 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ga heel kort zijn, want ik denk dat mevrouw Wiaux de belangrijkste vragen reeds gesteld heeft. Wij hebben heel snel gereageerd met B-FAST. De hulpverleners waren heel snel ter plaatse. Wij zijn daar ook voor gefeliciteerd. In de eerste dagen dat wij ter plaatse waren, hebben de Amerikanen – dat heeft de Amerikaanse ambassadeur mij althans verteld – de verdediging en de bescherming van onze hulpverleners op zich genomen. Hoe is dat contact gelopen? Hebben wij dat gevraagd? Hebben zij dat aangeboden? Is dat spontaan gebeurd? Hoe is dat verlopen?

Ten tweede, op basis van welke elementen heeft de Belgische regering beslist om die Belgische militairen uit te sturen voor de bescherming van de hulpverleners? Welke waren de elementen daartoe?

Ten derde, zoals mevrouw Wiaux gevraagd heeft, wat is het mandaat, bewapening, enzovoort? Hoeveel zijn er juist ter plaatse? Tot wanneer blijven ze? Worden ze afgelost? Is daarin voorzien?

Zij zijn nu al enige tijd ter plaatse. Wat zijn de taken die ze tot nu toe hebben uitgevoerd? Zijn er explosieve situaties geweest? Zijn ze reeds bedreigd geweest? Hebben er zich gevaarlijke momenten voorgedaan? Zijn er gewonden gevallen of loopt alles rustig? Het gaat eigenlijk om een analyse van wat zich op het terrein afspeelt.

Wanneer worden zij afgelost? Welke troepen zullen de aflossing verzekeren? Wordt er samengewerkt met andere veiligheidstroepen op het terrein? Is er daar contact met de Amerikanen of met andere militairen op het terrein die ook zulke taken uitvoeren?

08.04 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, ik ga natuurlijk niet in herhaling vallen. In mijn vraag die ingediend is op 19 januari werd gevraagd of het inderdaad gaat om Special Forces, welke de timing is omtrent de operatie van de bescherming die wij daar bieden aan B-FAST, of de minister een overzicht kan geven van de buitenlandse soldaten die daar nu aanwezig zijn, ook de recent aangekomen Amerikaanse militairen, en of, gezien de aanwezigheid van de VN-vredesmacht de Belgische delegatie ook op langere termijn aanwezig zou blijven in Haïti?

Kunt u ook een evaluatie maken van het succes van de operatie, met name de bescherming van B-FAST? In welke mate heeft dit bijgedragen tot het beter operationeel zijn van onze hulptroepen?

08.05 Bruno Stevenheydens (VB): Mijnheer de minister, alles is al gezegd. Samenvattend: het kernkabinet heeft op 20 januari beslist dat de missie van B-FAST wordt verlengd tot 4 februari, dat is tot morgen. Wat na 4 februari? Heeft het kernkabinet dit opnieuw besproken?

Op 16 januari heeft het kernkabinet beslist om 36 militairen, de Special Forces, te sturen ter beveiliging van onze hulpverleners. Kan u toelichten hoe lang hun opdracht loopt? Zijn nog andere militairen ter plaatse en wat zijn hun taken?

Kan u, behalve een evolutie van het geleverde werk, de vooruitzichten schetsen voor de komende weken?

08.06 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, suite au drame survenu en Haïti, la Belgique a engagé la procédure B-Fast afin de venir en aide rapidement aux sinistrés. C'est ainsi qu'à peine vingt-quatre heures après le drame, l'Airbus A330 de la Défense a décollé en direction de Port-au-Prince avec à son bord 136 secouristes et 14 tonnes de matériel de première nécessité. Il y a quelques semaines encore, cette mission aurait dû être exécutée avec les deux C-130 ou avec un C-130 et un Airbus A310, ce qui aurait entraîné une durée de déplacement trois fois supérieure pour le même résultat.

Dans le cadre de cette mission B-Fast, la Défense a mis à disposition un A330 avec son équipage et son personnel de cabine, trois personnes de la cellule B-Fast dont deux spécialistes en transmissions ainsi que tous les moyens nécessaires pour communiquer avec la Belgique, du matériel – et des vivres – appartenant à B-Fast mais géré et entretenu par la Défense.

De interdepartementale structuur, B-FAST die onder leiding staat van de FOD Buitenlandse Zaken, voorziet in de inzet van eerste hulpploegen onder bepaalde voorwaarden. Het land dat door een ramp getroffen is, moet er expliciet zelf om vragen, niet bij machte zijn om zelf de nodige hulp te bieden en zich niet in een conflictsituatie bevinden. Dit was natuurlijk het geval voor Haïti, wat de zending mogelijk heeft gemaakt van een detachement B-FAST dat per definitie niet gewapend is. De duur van deze B-FAST opdracht was initieel 10 dagen, tot 24 januari dus. De kern heeft echter beslist om deze opdracht te verlengen met 10 bijkomende dagen op voorstel van de coördinatieraad van B-FAST die in samenwerking met de verschillende betrokken departementen de situatie permanent opvolgde, en nu nog steeds opvolgt.

Helaas is het Haïtiaans bestuur dat voorheen al bijzonder precair was, als het gevolg van de aardbeving niet meer operationeel. De lokale politie heeft 60 % procent van haar capaciteit verloren. Plunderingen en geweld voor voedsel, water en brandstof gaan door en vormen een grote bedreiging voor de hulpploegen die wel over water en voedsel beschikken.

C'est la raison pour laquelle le gouvernement a décidé l'envoi, le dimanche 17 janvier, de maximum 36 militaires belges spécialisés dans les missions de protection, afin d'assurer la protection des diplomates belges et du team B-Fast.

Ces hommes ont un rôle principalement dissuasif. À cette fin, ils sont équipés d'un matériel pour se protéger allant de l'armement non légal à l'armement légal. Ils disposent également d'un matériel de transmission afin de garantir les communications internes, les communications avec les autorités sur place et les contacts avec l'état-major de la Défense.

Le mercredi 27 janvier, le gouvernement a décidé de maintenir cette opération jusqu'au 3 février, c'est-à-dire aujourd'hui. Après cette date, la continuité de la présence belge en Haïti sera assurée par un détachement B-Fast qui travaillera en collaboration avec un hôpital de référence allemand sous la protection de la force de police des Nations unies.

Wat de internationale hulp betreft, is het onmogelijk om een globaal beeld te schetsen van de middelen die worden ingezet om de Haïtiaanse bevolking te helpen. Nochtans rijzen er voor die bijdragen tal van moeilijkheden, precies vanwege hun volume en omdat er in Haïti geen regeringsstructuur, lokaal noch bovenlokaal, aanwezig is, evenmin als een logistieke steuncapaciteit.

Het zal in de nabije toekomst zeer moeilijk zijn voor België om de logistieke steun van het detachement te verzekeren, voornamelijk door het gebrek aan brandstof, water en levensmiddelen ter plaatse. Op basis van

de evolutie van de toestand ter plaatse en als gevolg van eventuele verzoeken van de Europese Unie of van de Verenigde Naties, zou kunnen worden overwogen om genietroepen naar Haïti te sturen, maar dat moet gebeuren in een welomschreven kader en op verzoek. Het is niet uitgesloten, maar het moet op verzoek gebeuren, nadat de regering daarover heeft beslist. Er wordt alleszins niet overwogen om de *snowdroptechniek* toe te passen in Haïti. Die techniek is niet geschikt in de specifieke agglomeratiecontext van Port-au-Prince.

De bescherming van onze aanwezigen ter plaatse vooraleer de special forces waren uitgestuurd, gebeurde 's nachts op de luchthaven van Port-au-Prince door militairen van de Verenigde Staten. Mijn collega Peter MacKay heeft mij ook tot tweemaal toe verzekerd van zijn steun, mocht die nodig blijken voor verplaatsingen van de luchthaven naar onze *compound*.

08.07 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour toutes les informations "actualisées", puisque datant d'hier ou d'aujourd'hui.

Je voulais réitérer mes remerciements au gouvernement pour ses décisions et surtout à toutes ces femmes et tous ces hommes de B-Fast pour leurs actions sur place.

J'ai bien retenu qu'il n'est pas exclu que le génie soit envoyé là-bas, mais à certaines conditions, qui devraient être remplies.

08.08 André Flahaut (PS): Monsieur le président, j'enregistre la réponse. J'ai eu l'occasion de voir quelques images de parachutage. Il est bien dommage que nous n'organisons pas de *snow drops*. J'ai vu tomber quelques caisses qui présentaient réellement du danger pour la population qui se trouve dessous. Ce sera sans doute pour une autre fois, peut-être pas à Haïti, mais ailleurs.

08.09 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, heb ik goed begrepen dat zowel de hulpverleners als de militairen vandaag of morgen terugkeren? Worden onze taken ter plaatse vervolgens door de Duitsers en de Verenigde naties overgenomen?

08.10 Minister Pieter De Crem: Er is daaromtrent een overeenkomst tot stand gekomen. Onze bijzonder uitgestuurde, diplomatieke agenten blijven evenwel ter plaatse. U weet dat wij geen vaste, diplomatieke post in Haïti hebben. Wij werken er met een ereconsul, die zijn werk overigens heel goed doet.

Er is vanuit Brussel op de eerste vlucht naar Haïti een diplomatieke agent meegestuurd. Er is ook een diplomaat ter plaatse, die aan onze ambassade in Washington is verbonden. Op dit moment is hij nog steeds ter plaatse, maar hij zal heel binnenkort wellicht ook naar Washington terugkeren.

08.11 Hilde Vautmans (Open Vld): U verzekert ons dus dat er op het ogenblik geen bijkomende hulpvraag van Haïti is waarin het land ons verzoekt ter plaatse te blijven.

08.12 Minister Pieter De Crem: Op dit moment is de bedoelde hulpvraag er niet. Een kleine vertegenwoordiging van B-Fast blijft echter aanwezig. Zij zal binnen de schaal van het Duitse veldhospitaal worden ontplooid.

08.13 Hilde Vautmans (Open Vld): Hoe groot is de genoemde vertegenwoordiging?

08.14 Minister Pieter De Crem: Zij omvat een twintigtal personen.

08.15 Hilde Vautmans (Open Vld): Hoeveel B-Fastteamleden zijn in totaal in Haïti? Zijn het er geen 34?

08.16 Minister Pieter De Crem: Ik weet niet hoeveel B-Fastteamleden precies ter plaatse zijn. Er zijn immers meerdere vertegenwoordigingen geweest. Er heeft een rotatie plaatsgevonden. De eerste teamleden zijn teruggekeerd. Op dit moment zijn een 70-tal teamleden ooit in het roulement van B-Fast gekomen. Ik bedoel daarmee bijvoorbeeld ook de hondenbrigade van Merelbeke, die mee is afgereisd, evenals een aantal hulpverleners die specifieke zorgen hebben verstrekt.

08.17 Hilde Vautmans (Open Vld): Uw suggestie over de genietroepen kan op onze steun rekenen. Mocht de vraag er komen, zou ik het verzoek zeker willen steunen. Onze genietroepen kunnen in Haïti immers

beslist heel goed werk verrichten.

Ik heb ooit de snowdropoefeningen meegemaakt. Ik heb mij dus ook onmiddellijk afgevraagd waarom wij de snowdroptechniek in Haïti niet toepassen. Blijkbaar is een snowdrop volgens u niet wenselijk of mogelijk. Ik neem er nota van.

08.18 Minister **Pieter De Crem**: Een snowdrop uitvoeren in Haïti is levensgevaarlijk en totaal contraproductief in de hele, grote specificiteit van Port-au-Prince.

08.19 **Gerald Kindermans** (CD&V): Mijnheer de minister, ik onthoud dat de aanwezigheid van het Belgische leger ter plaatse als heel positief wordt geëvalueerd. Ik stel ook vast dat wij met onze interventie bewondering afdwingen, onder meer in Nederland, dat blijkbaar onder de indruk was van de snelheid waarmee wij onze mensen kunnen inzetten.

Een en ander geeft ook aan dat wij moeten oppassen dat wij geen te groot onderscheid tussen humanitaire en militaire operaties maken. Beide operaties liggen soms heel dicht bij elkaar. Ook in het Haïtidossier is gebleken dat een humanitaire wederopbouw soms niet kan zonder militaire ondersteuning of veiligheidsondersteuning.

Wij willen natuurlijk niet dat wij in een noodzakelijkerwijs langdurig, militair engagement terechtkomen. Het is een goede zaak dat zulks enkel kan, mits er binnen de Europese Unie en op vraag van bijvoorbeeld de Verenigde Naties een internationale afspraak ter zake wordt gemaakt.

08.20 **Bruno Stevenheydens** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 **Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Landsverdediging over "de geplande komst van 95 asielzoekers naar de leegstaande kazerne Kapitein de Wouters in Langemark-Poelkapelle"** (nr. 18056)

09 **Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Défense sur "l'arrivée prévue de 95 demandeurs d'asile dans la caserne inoccupée 'Kapitein de Wouters' à Langemark-Poelkapelle"** (n° 18056)

09.01 **Sabien Lahaye-Battheu** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn vraag kort houden om niet te veel tijd in beslag te nemen.

Mijnheer de minister, op het moment biedt de kazerne Langemark-Poelkapelle huisvesting aan asielzoekers. Ik heb hierover enkele concrete vragen.

Ten eerste, is er wat die kazerne betreft een eigendomsoverdracht geweest? Zo ja, wanneer en hoe is die gebeurd?

Ten tweede, werd het advies van de gemeente Langemark-Poelkapelle gevraagd voor de beslissing genomen werd? Zo ja, in welke mate?

Ten derde, wat is de capaciteit van de kazerne? Zal die vanaf de aanvang volledig worden benut, of zal dat in verschillende fasen gebeuren?

Ten vierde en ten laatste, worden er op korte termijn in ons land nog andere kazernes omgevormd tot opvangcentra voor asielzoekers?

09.02 Minister **Pieter De Crem**: Beste collega, naar aanleiding van een voorstel van de staatssecretaris van Maatschappelijke Integratie, collega Courard, heeft de Ministerraad op 17 december vorig jaar beslist de leegstaande kazerne te Poelkapelle ter beschikking te stellen van Fedasil voor de opvang van asielzoekers. De kazerne zal het voorwerp uitmaken van een administratieve overdracht tussen Defensie en de Regie der Gebouwen. De gemeente werd niet betrokken bij de besluitvorming.

De kazerne biedt een totale capaciteit van 195 personen in 3 opeenvolgende fasen, afhankelijk van de

renovatiowerken door Fedasil. Om 95 plaatsen ter beschikking te stellen vanaf januari zal Fedasil eerst basiswerken realiseren, die geschat worden op 60 000 euro. Om de overige 100 plaatsen open te stellen, voorziet Fedasil vervolgens in bijkomende werken, geschat op 750 000 euro. De kosten vallen ten laste van Fedasil.

Een bezoek ter plaatse door Fedasil om de laatste details te regelen, is gepland voor vandaag. Andere sites worden op dit moment onderzocht voor een tijdelijke opvang, te weten Luik, Malmedy en Bassange.

09.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, dank u voor het antwoord.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Questions jointes de

- **M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "la nomination des attachés de défense au sein des ambassades belges et la 'flamandisation de cette fonction'" (n° 18205)**

- **M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "l'appartenance linguistique des généraux de l'armée belge et la 'flamandisation de cette fonction'" (n° 18206)**

- **M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la répartition linguistique des généraux" (n° 19125)**

10 Samengevoegde vragen van

- **de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de benoeming van de defensieattachés bij de Belgische ambassades en 'de vervlaamsing van die functie'" (nr. 18205)**

- **de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de taalaanhorigheid van de generaals van het Belgische leger en 'de vervlaamsing van die functie'" (nr. 18206)**

- **de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de taalverhouding bij de generaals" (nr. 19125)**

10.01 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, pour faire gagner du temps à la commission, je proposerai d'aligner mes deux questions. Monsieur le ministre, j'avais déjà évoqué le problème indirectement avec vous à l'occasion d'une question en séance plénière. Vous n'aviez pas alors des éléments précis de réponse et nous avons convenu de nous revoir en commission à cet égard. Pouvez-vous confirmer avoir nommé le 21 décembre dernier des attachés de Défense et que sur treize désignations, il y aurait deux francophones?

Pouvez-vous confirmer que le cadre des attachés de Défense est constitué de 24 attachés en poste dont 4 seulement seraient francophones, soit une proportion de 16,7 %? Pouvez-vous confirmer qu'en dehors du Burundi, les pays francophones du Maghreb et d'Afrique auprès desquels votre département dispose d'un attaché au sein de nos ambassades, à savoir le Bénin, le Congo, le Rwanda et la Tunisie, n'ont pas vu assez bizarrement l'affectation d'un attaché de Défense francophone?

Pouvez-vous confirmer que préalablement aux dernières nominations et prolongations d'attachés de Défense en poste, le cadre en question consistait en une répartition de 5 francophones sur 21, soit une proportion de 23,8 % de francophones? Le déséquilibre linguistique dans ces fonctions semble s'accroître. Monsieur le ministre, comment peut-on expliquer un tel déséquilibre? Pouvez-vous envisager une réflexion visant à restaurer un minimum d'équilibre?

J'en viens à ma deuxième question. Au-delà des attachés de Défense, nous avons fait le point sur le fait que sur 32 généraux, seuls 10 seraient francophones contre 22 néerlandophones, soit 31 % de francophones. Pouvez-vous en outre confirmer que les généraux en chef des Composantes Terre, Air et Mer sont néerlandophones? Pouvez-vous confirmer que les généraux-majors, la fonction de général-major étant celle qui précède et porte à la fonction de lieutenant-général, se répartissent entre 4 francophones et 13 néerlandophones, soit 23,5 % de francophones? Pouvez-vous confirmer qu'en juin dernier, on a vu la désignation de quatre généraux néerlandophones pour un seul francophone? Pouvez-vous confirmer également que les inspecteurs chargés des dossiers de candidature des postulants généraux sont néerlandophones à près de 75 %?

Là encore, comme dans la question sur les attachés de Défense, on a le sentiment d'un déséquilibre. Au Mouvement réformateur, de manière générale en matière de Défense, nous ne sommes pas des fétichistes de la question communautaire. Cependant, un minimum d'équilibre est requis pour ne pas nous pousser à observer ces questions sous un angle communautaire. Monsieur le ministre, sur ces deux questions,

comment expliquez-vous ces déséquilibres et confirmez-vous ces chiffres que je viens de porter à la connaissance de la commission?

10.02 Luc Sevenhans (N-VA): Collega's, de opmerkingen van mijn collega, Denis Ducarme, vallen uiteen in twee delen. Een deel is de aanstelling van de defensieattachés. Ik denk dat wij dit zeker niet mogen bekijken met een taalkundige bril op want het gaat vooral over de vraag wie de juiste man is op de juiste plaats. Als dat eens meer Nederlandstaligen zijn, het zij zo. Zijn het eens meer Franstaligen, het zij zo. Ik denk dat dit iets minder meespeelt. Als ik de nieuwe aanduidingen zie, dacht ik dat daar een redelijk evenwicht is. Ik begrijp de opmerkingen ter zake niet helemaal.

Wat de taalverhouding bij de generaals betreft, daar heeft collega Ducarme uiteraard een punt. Momenteel – en het is ooit anders geweest, collega – is de taalverhouding 60/40 bij de generaals in het voordeel van de Nederlandstaligen. Objectief gezien moet ik dat ook vaststellen. Wellicht is een aantal zaken toch niet helemaal duidelijk in deze commissie. Op de problematiek is reeds tweemaal gewezen, zowel in deze commissie, maar ook in zijn overzicht van het voorbije jaar heeft de CHOD nog eens gewezen op het probleem dat effectief rijst bij het taalevenwicht.

Hij heeft ook over de problematiek daarrond gesproken en ik heb mij er eens in verdiept. Hoe kan het eigenlijk mislopen? Voor de collega's en ter informatie, tot men op het niveau van generaal komt, heeft men drie keer een taalexamen gepasseerd: enerzijds een basiskennis als men onderluitenant wil worden, dan de wezenlijke kennis voor als men het niveau majoor wil bereiken en de grondige kennis voor het niveau van generaal. Volgens mijn informatie – de minister zal dit wellicht kunnen bevestigen – is daar een duidelijk objectief criterium dat geldt voor de twee taalrollen. Wij hebben ook reeds de kans gehad een antwoord te aanhoren van de minister ter zake.

Ik denk dat we toch wel moeten opletten dat we daar neutraal in blijven. Ik ben blij dat er toch een iets meer neutrale toon te horen is want ik las op een bepaald moment de term “flamandisation” binnen Defensie. Dan word ik toch een beetje ongerust. Ik zou die term toch niet meer willen horen want dat is volgens mij niet correct. Dat is een zeer subjectieve uitdrukking die ik nooit ten aanzien van de andere kant van het land in de mond zou nemen. Ik kan ze ook niet echt appreciëren. Ik heb evenwel begrepen dat men daar toch al iets voorzichtiger in is geworden.

Mijnheer de minister, wij hebben reeds een deel van het antwoord gehoord maar ik zou ook nog eens van u willen horen dat u het probleem voldoende ter harte neemt, ook op het niveau van de generaals.

10.03 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, en ce qui concerne la nomination des attachés de Défense au sein des ambassades belges, je peux vous communiquer ce qui suit.

Premièrement, les désignations de décembre concernent des postes d'attachés de Défense, d'attachés de Défense adjoints et de conseillers militaires. Sur un total de 13 officiers désignés pour ces postes, dix sont néerlandophones et trois sont francophones.

Deuxièmement, le cadre des officiers en poste comme attachés de Défense et attachés de Défense adjoints comporte, au 8 janvier 2010, 25 officiers dont 16 néerlandophones et neuf francophones.

Le régime linguistique ne constitue qu'un des éléments d'appréciation. À côté de cela, l'expérience du candidat et les exigences de la fonction déterminent qui sera désigné. Je suis d'avis qu'il n'est pas réaliste de vouloir appliquer une répartition linguistique pour des fonctions aussi particulières, comptant parfois peu de personnel. Je constate également qu'il y a une relation proportionnelle entre le nombre de candidatures d'un rôle linguistique déterminé et les officiers choisis au sein d'un rôle linguistique, c'est-à-dire ceux qui se portent candidats et qui, après les épreuves, seront nommés.

Finalement, les propositions d'avancement me sont présentées par le chef de la Défense qui est, si je ne m'abuse, un général francophone.

En ce qui concerne la répartition linguistique des généraux, au 11 janvier 2010, les Forces armées comptent 33 officiers généraux dont 23 néerlandophones et dix francophones. Les commandants des quatre composantes sont, pour le moment, néerlandophones. Le comité supérieur, qui s'est réuni le 6 juillet 2009, a proposé la nomination de cinq colonels au grade supérieur de général-major. Quatre d'entre eux sont néerlandophones. Toutes les nominations sont devenues effectives fin 2009.

Overeenkomstig artikel 8 van het KB van 7 april 1959 betreffende de stand en de bevordering van de beroepsofficieren, vindt de toegang tot deze graden plaats op basis van de vergelijking van de geschiktheid van de kandidaten om het ambt van de hogere graad te vervullen.

Het taalstelsel vormt hierbij geen beoordelingscriterium. Het bezit van de grondige kennis van een tweede landstaal vormt echter een voorwaarde om in aanmerking te komen als kandidaat-opperofficier bij het bevorderingscomité. In dat domein komt het er ook op aan te onderstrepen dat er een gebrek heerst aan Franstalige kandidaten die voldoen aan deze voorwaarde. De staf is zich bewust van deze problematiek en heeft reeds een aantal acties opgestart om dit te verhelpen.

Sommigen acties zouden op korte termijn effect moeten hebben. Zo heb ik reeds in een vorig antwoord gezegd dat men de kandidaten wil bewustmaken en hen wil aanmoedigen om de taalexamens af te leggen.

Andere oplossingen zullen meer tijd vergen. Ik denk hier onder andere aan de herziening van de vorming in de Koninklijke Militaire School of aan een taalbad in eenheden van het andere taalstelsel.

La préparation du comité supérieur pour l'accession au grade de général-major est effectuée par un inspecteur, un général-major désigné par le chef de la Défense ou le directeur général des ressources humaines. Lors du comité de juillet dernier, il s'agissait du commandant des divisions Personnel et Évaluation de la direction générale des ressources humaines, un officier général néerlandophone.

Pour le comité supérieur réuni pour l'accession au grade de lieutenant-général: l'inspecteur et le directeur général des ressources humaines, un lieutenant-général néerlandophone.

Les propositions d'avancement me sont présentées par le chef de la Défense.

Pour favoriser la connaissance de la deuxième langue nationale, je soutiens l'initiative proposée et prise par le CHOD. Actuellement, diverses formules de soutien et d'encouragement sont à l'étude à la direction générale des ressources humaines qui, dans l'attente, est ouverte aux demandes individuelles, introduites par les procédures normales, pour des affectations temporaires dans des unités de l'autre régime linguistique, pour des cours, etc.

Ten slotte, in het beheer van het personeel zal men ook waken over het vermijden van de loopbanen die uitsluitend in een deel van het land worden ontwikkeld. Officieren zullen meer systematisch kunnen deelnemen aan mutaties naar scholen en andere tweetalige eenheden.

10.04 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie de votre réponse. Vous m'avez livré certains chiffres en regroupant les attachés de Défense, les attachés adjoints et les conseillers militaires. Il en ressort un déséquilibre, que les dernières désignations accentuent encore. Je veux bien admettre que les candidats remplissent plusieurs exigences. Vous parlez d'encouragements qui seraient examinés en vue de mobiliser plus de candidats francophones. Soit, mais sortons de ces études, et mettons-nous au travail! Car nous ne pouvons pas perpétuer un tel déséquilibre.

Le Mouvement réformateur examinera les chiffres que vous nous avez communiqués et réfléchira à la possibilité de mettre sur pied un cadre linguistique pour certaines fonctions.

Ensuite, quand je vois qu'au Congo, au Bénin, au Rwanda et en Tunisie – tous pays francophones –, on ne trouve pas un seul francophone occupant la fonction d'attaché de Défense, je trouve que c'est rendre un mauvais service à notre armée. Être francophone est un atout supplémentaire dans un certain nombre de régions du Golfe. Nous demanderons donc que l'affectation de francophones soit envisagée.

Quant aux généraux, là aussi, un déséquilibre est visible. Je ne tiens pas à défendre une approche fétichiste de ce débat, mais lorsque je vois que certaines fonctions se répartissent entre 80 % de néerlandophones et 20 % de francophones, cela ne va pas. Nous sommes dans un pays qui doit favoriser un minimum d'équilibre sur le plan de la représentation des communautés linguistiques. Les francophones ne sont pas plus bêtes que les Flamands!

Vous me parlez d'encouragements. Je reviendrai donc vous interroger pour savoir quand vous estimez que ces encouragements actuellement à l'étude pourront enfin être exprimés et pour savoir comment vous allez

favoriser la possibilité d'accéder à ces fonctions pour les nombreux francophones qui ont déposé leur candidature et qui le méritent tout autant que les autres.

10.05 André Flahaut (PS): Il faut absolument établir un tableau global. Je me joins à la démarche de M. Ducarme. En effet, en réponse à mes questions ce matin et aux siennes maintenant, monsieur le ministre, j'ai l'impression que vous nous affirmez que tout est en équilibre, alors que tout est déséquilibré! Je comprends mieux pourquoi les avions ont des pannes quand vous les prenez. Vous avez une drôle de notion de l'équilibre.

Par ailleurs, j'ai l'impression que vous nous dites, avec le sourire, que les francophones sont des imbéciles à l'armée! Je ne peux l'accepter!

10.06 Luc Sevenhans (N-VA): Ik zal dat met enkele cijfers een beetje nuanceren. Bij de nieuwe aanduidingen van de militaire attachés is de verhouding ongeveer 50/50. Dat is dus duidelijk een inhaalbeweging, geachte collega's. U mag de zaak ook niet dramatiseren.

Wat de taalkennis betreft, meen ik dat wij, als politici, een klein beetje bescheidener mogen zijn. Ik ben een van de weinige uitzonderingen die hier al tien jaar taallessen volgen, om de tweede landstaal te leren kennen. Ook daar is er een opvallende afwezigheid van Franstaligen. Blijkbaar heeft men daar minder nood aan het kennen van de tweede landstaal. Wij geven als politici dus duidelijk niet het goede voorbeeld, en jullie zeker niet. Dat is een probleem.

Als wij over het niveau generaal spreken, moet mij toch een zaak van het hart. Het probleem is al 10 jaar aan het groeien. Als men op dat niveau komt, dan is er bij de basiskennis al een probleem. Wij waren toen in een andere regeerperiode. Vandaag komen schieten, is gemakkelijk.

Wat het imago van Defensie betreft, is het belangrijk dat de leidinggevende officieren, de generaals met andere woorden, echt perfect tweetalig zijn. Het is voor mij altijd zeer aangenaam geweest dat elke generaal die ik ben tegengekomen steeds perfect tweetalig was. Dat zou zo moeten blijven. Ik wil absoluut protesteren tegen elke mogelijke poging om de lat lager te leggen.

Er is een probleem bij de motivering van de betrokken personen. Als er te weinig instroom is, zal er ook minder uitstroom zijn. Dat is een probleem. Klaag dat aan. Spreek met de Franstalige officieren. Moedig hen aan om de taalexamen beter ter harte te nemen. Dan zal het probleem effectief opgelost zijn. Er is duidelijk geen enkele discriminatie bezig. Ik heb de indruk dat men hier probeert te suggereren dat er een discriminatie bezig is. Daartegen wil ik echt protesteren. Dat is helemaal niet het geval. Informeer u duidelijk. Ga eens op het terrein. U zult horen dat er helemaal geen discriminatie bezig is.

Collega's, ik moet met u vaststellen dat het evenwicht momenteel verstoord is. Dat is juist. Los het dan zelf op, maar op een deftige manier.

10.07 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, le ministre Flahaut nous a interpellés dans sa réaction. C'est pourquoi je dois lui dire que je vois la main tendue et que je la saisis: je vous propose de travailler vraiment ensemble afin de pousser notre ministre de la Défense à apprécier la problématique avec l'objectivité voulue.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Questions jointes de

- M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "la réunion des pays concernés par l'achat des A400M" (n° 18486)
- M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "l'arrêt éventuel du projet A400M" (n° 18687)
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le programme "Airbus A400M"" (n° 18947)
- M. François Bellot au ministre de la Défense sur "l'avion A400M" (n° 18975)
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "le surcoût de l'A400M" (n° 19048)

11 Samengevoegde vragen van

- de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "de vergadering van de landen die bij de aankoop van de A400M betrokken zijn" (nr. 18486)
- de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Landsverdediging over "de mogelijke afvoering

van het A400M-project" (nr. 18687)

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het 'Airbus A400M'-programma" (nr. 18947)

- de heer François Bellot aan de minister van Landsverdediging over "het vliegtuig A400M" (nr. 18975)

- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de meerkost van de A400M" (nr. 19048)

11.01 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, j'ai eu l'occasion de vous interroger en séance plénière sur l'achat des avions A400M. Depuis lors, une réunion internationale a eu lieu concernant le suivi de ce dossier. Quels en sont les résultats pour autant qu'il y en ait?

11.02 Bruno Stevenheydens (VB): Mijnheer de minister, donderdag 21 januari heeft een crisisvergadering plaatsgevonden over de toekomst van het A400M-project tussen vertegenwoordigers van de zeven betrokken landen en de directie van Airbus. Kan u daar een toelichting bij geven en het resultaat van de besprekingen met ons delen? In de pers hebben we vernomen dat er niet onmiddellijk een beslissing werd genomen, maar dat men 31 januari als deadline stelde. Ondertussen is het wel al 3 februari.

De productie van het transportvliegtuig zou reeds 3 jaar achter lopen op de planning en de meerkost zou opgelopen zijn tot 11 miljard euro. Begin januari werd er nog gesproken over 5 miljard euro. Zijn deze cijfers correct?

U antwoordde op eerdere vragen dat Defensie alternatieven bekijkt. Wat zijn deze mogelijke alternatieven?

In een vorig leven als parlementslid hebt u bovendien gesteld dat u het project van de A400M niet genegen bent. Biedt de huidige discussie dan geen mogelijkheid om het contract ongedaan te maken? Heeft Defensie de pro's en contra's al eens tegenover elkaar geplaatst? Wat is hiervan het resultaat? Wat zijn de andere alternatieven? Zijn die goedkoper? Zijn die duurder? Kan u daar meer toelichting over geven?

11.03 Luc Sevenhans (N-VA): Mijnheer de minister, het project A400M is al een zeer oud gegeven in deze commissie. Ik heb een keer in mijn archief gekeken en de eerste vragen die hierover werden gesteld dateren van 2002. Daar was onder andere collega Pieter De Crem bij, die daar toen al een zeer duidelijke mening over had. Ik denk dat hij diezelfde mening nog steeds verkondigt. Ik heb ook de vorige interventies reeds gelezen. U wordt er niet warm en niet koud van, en u bent de uitvoerder van iets waarover u vroeger ook niet zo dolgelukkig was. De idee zelf dat wij aan een vervanging moesten denken van onze ouwe getrouwe C-130 is natuurlijk logisch, en we moeten aan een nieuw toestel geraken. Ik hoop dat het dossier toch tot een goed einde komt, want halverwege veranderen van parcours gaat ons ook niet veel helpen. Natuurlijk mag het prijskaartje niet overdreven duur worden. Ik heb begrepen dat er de laatste weken nogal wat overleg is geweest, dus denk ik dat het antwoord van de minister belangrijker is dan het aantal vragen dat wij kunnen stellen. Daarom kijk ik vooral uit naar het antwoord van de minister.

11.04 François Bellot (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, la Belgique fait partie du consortium de sept pays clients pour l'A400M.

On nous a annoncé des surcoûts impressionnants pour le développement de l'avion. Dès lors, j'ai six questions à vous poser.

Premièrement, les différents pays ont-ils examiné en détail les raisons de ce dépassement des estimations initiales et ont-ils pu vérifier leur pertinence? Il semblerait en effet qu'il y ait eu des surévaluations importantes des surcoûts.

Deuxièmement, quelles sont les propositions de répartition des surcoûts entre les différents pays? Est-ce proportionnel au nombre d'avions?

Troisièmement, en cas d'accord du gouvernement belge, quelle solution privilégiez-vous pour le financement du surcoût: l'emprunt ou la garantie d'État comme l'Allemagne le suggère?

Quatrièmement, quelle position comptez-vous prendre et compte prendre le gouvernement belge par rapport à cette demande de ligne de crédit supplémentaire par EADS?

Cinquièmement, y a-t-il un plan B au cas où un accord ne serait pas dégagé entre les différents pays

désireux d'acquérir l'avion A400M? Ainsi, si l'un ou l'autre des pays souhaite renoncer à participer au programme, qu'advient-il pour les six autres pays?

Sixièmement, une alternative s'offre-t-elle à ces pays pour l'acquisition d'avions destinés à équiper leurs armées respectives pour le transport des troupes et du matériel?

11.05 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je ne vais pas reprendre tous les termes de la question d'actualité que j'ai déposée voilà 15 jours en séance plénière. Nous étions alors plusieurs à vous interroger sur ce sujet.

M. Bellot vient de faire un résumé très objectif.

En réponse aux questions que nous vous avons posées en séance plénière, vous nous aviez parlé de la période de *standstill* qui devait prendre fin le 31 janvier dernier. Celle-ci était prévue afin de rechercher une solution aux problèmes difficiles concernant les aspects financiers et les retards dans le planning de construction de cet avion A400M.

Monsieur le ministre, quels sont les résultats des négociations de fin janvier tant sur le plan financier que sur le plan du planning, s'il y a déjà des résultats? Ou alors, comment évolue la situation?

11.06 Minister Pieter De Crem: Waarde collega's, chers collègues, tijdens de vergadering van 14 januari laatstleden te Londen werd overleg gepleegd over de verdere behandeling van het dossier van de A400M. Zoals reeds meegedeeld in antwoord op eerdere vragen, is de standstillperiode afgelopen op 31 januari en zullen de onderhandelingen nog voortgezet worden.

Tijdens de vergadering is men tot de vaststelling gekomen dat er een gemeenschappelijke onderhandelingspositie tussen de landen werd vastgelegd. Er werd overeengekomen EADS Airbus Military uit te nodigen voor een reeks vergaderingen, teneinde te komen tot een aanvaardbare regeling voor alle betrokken partijen. Deze vergaderingen zijn gestart op 31 januari in Berlijn. Er zijn er ondertussen meerdere geweest. Ook morgen of overmorgen vindt een nieuwe vergadering plaats.

Toutes les nations ont confirmé leur engagement dans le programme mais pas à n'importe quel prix. Les participations financières sont réparties entre les partenaires suivant les règles d'application dans le programme *pro rata offtake*.

La Belgique, en coopération avec ses partenaires, met tout en œuvre pour obtenir un résultat acceptable. Dans ce dossier, la Belgique privilégie la solidarité avec ses partenaires européens. Une deuxième réunion a eu lieu le 27 janvier. La prochaine est prévue demain ou après-demain à Berlin.

Lors de la dernière réunion, les pays participants ont fait connaître leurs dernières et meilleures offres à EADS Airbus Military. Cette offre a été rejetée par l'industrie.

Le 29 janvier, les pays participants ont adressé une lettre à EADS Airbus Military lui demandant de vouloir accepter l'offre et de prolonger la période de *standstill* jusqu'à ce que tous les *head of terms* soient approuvés. Si je ne me trompe, une réunion de haut niveau aura lieu entre les gouvernements français et allemand à cet égard.

La livraison était prévue pour 2018 mais elle n'aura pas lieu à cette date. Les premières livraisons auront lieu en 2021 et 2022. Pourquoi? Parce que le gouvernement belge, en 2000, a décidé de ne pas en prendre possession en premier mais en fin de ligne. Nous sommes ainsi tributaires du choix opéré par le gouvernement. Certes, avec des "si", on peut mettre Paris dans une bouteille mais si, en 2000, nous avons décidé d'être livrés en premier lieu, nous ne serions pas confrontés aujourd'hui à ce problème.

Les solutions avancées telles que des emprunts ou des garanties de l'État pour couvrir le surcoût éventuel ne sont pas de la compétence de la Défense. Le contrat ne prévoit pas la résiliation solidaire de toutes les nations en même temps. Si un seul pays souhaite se retirer, il doit couvrir à lui seul la totalité des coûts supplémentaires pour tout le programme occasionnés par ce retrait. Lors des questions antérieures, je vous ai déjà indiqué le montant de la participation belge. C'est un grave problème tant pour l'Europe que pour EADS. Et comme sœur Anne, je ne vois rien venir!

Une réunion aura lieu cette semaine entre les gouvernements allemand et français. Ce point sera traité demain et après-demain lors de la réunion des ministres de la Défense de l'OTAN à Istanbul. Toutefois, notre problème ne sera toujours pas réglé. En effet, si nous pourrions acquérir notre commande, nous en ignorons encore les conditions, mais le délai sera d'au moins douze ans. En la matière, je suis l'humble exécutant d'un accord conclu sous les gouvernements précédents.

11.07 Bruno Stevenheydens (VB): Mijnheer de minister, er is dus momenteel nog steeds geen resultaat. U spreekt zelfs van een levering ten vroegste tegen 2021-2022. Dat betekent dat de huidige C-130's op dat moment een halve eeuw oud zullen zijn. Dat heeft ook financiële consequenties om die optimaal in de lucht te houden.

Mijnheer de minister, u zegt dat u momenteel nog geen resultaat kunt voorleggen omdat de gesprekken nog lopen. U vraagt aan ons alternatieven, maar ik denk toch dat u in de eerste plaats met mogelijke alternatieven moet komen. Ik zou wel eens willen weten wat de financiële consequenties zijn voor het optimaal in de lucht houden van de C-130's. Blijft dat mogelijk? Kan men een vliegtuig gedurende een halve eeuw inzetten?

(...): (...)

11.08 Bruno Stevenheydens (VB): Er komt nog een vraag, die straks zal worden behandeld.

U vraagt ons om een aantal alternatieven aan te reiken, maar u draagt daarvoor de verantwoordelijkheid. Daarover moet toch al nagedacht zijn. Als het project niet doorgaat of als de voorwaarden niet te halen zijn, wat zijn dan de mogelijke alternatieven?

11.09 Minister Pieter De Crem: Ik heb daarover een heel duidelijke visie.

11.10 Bruno Stevenheydens (VB): Vertel ons uw visie.

11.11 Minister Pieter De Crem: (...)

11.12 Bruno Stevenheydens (VB): De vraag wordt vandaag gesteld, mijnheer de minister, duidelijk, in de toelichting. Wat zijn de alternatieven? Als u ze hebt, zou ik ze graag willen vernemen. Wij moeten de vraag toch niet opnieuw op de agenda van de commissie plaatsen?

De **voorzitter:** We zullen het straks vernemen.

11.13 François Bellot (MR): Monsieur le ministre, je mesure combien le dossier est complexe et le défi est de taille, pas uniquement pour notre pays. C'est ce type de dossier qui met à l'épreuve la constitution d'une industrie de la défense européenne indépendante et la constitution d'une stratégie de défense européenne.

Ce point est particulièrement important. L'Europe doit réussir son projet, quel qu'il soit, pour ne pas rester dépendante de l'extérieur.

De plus, les livraisons sont tardives, mais il faut assumer les choix passés et ce n'est pas toujours simple. Cependant, un élément ne doit pas nous échapper: la garantie tant de l'autonomie de transport de nos troupes et de notre matériel, que de l'obligation de le faire dans des conditions de sécurité non seulement acceptables, mais optimales et maximales.

J'ai l'impression qu'à un moment, tous les pays confrontés au problème devront faire face à des coûts exorbitants d'entretien du matériel existant. Je suis certain que cet élément a été placé dans la balance de la négociation avec EADS. L'information qui revient par la presse spécialisée est que EADS exagère un peu dans les revendications, dans les surcoûts des matériels avancés. Je sais que les services de défense des divers pays, notamment l'Allemagne, contestent totalement les chiffres; l'Allemagne a même demandé que EADS fournisse les éléments.

Ce dossier est complexe et nous aurons certainement l'occasion de revenir vers vous. Ce dossier doit cependant réussir en ce qui concerne l'industrie européenne et la constitution d'une armée européenne indépendante dans tous les choix à réaliser.

11.14 Pieter De Crem, ministre: Un détail encore. Ce que demande EADS maintenant, c'est 6 milliards d'euros supplémentaires par rapport au montant initial. Pour moi, c'est tout à fait inacceptable. Il s'agit d'une augmentation d'un tiers et je dis clairement qu'elle est inacceptable, projet européen ou non. S'ils me présentent ce projet, je les remballer: *return to sender!*

11.15 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, j'ai bien entendu votre réponse. Vous nous dites que les discussions se poursuivent. Nous attendrons donc la fin des réunions prévues cette semaine pour vous interroger de nouveau.

C'est évidemment un programme européen de grande envergure. Comme M. Bellot, j'estime sa réussite souhaitable mais les surcoûts demandés me paraissent faramineux. Il manquerait 11 milliards et remettre la main au portefeuille semble difficile, même si nous sommes liés par un contrat signé voici quelques années.

Néanmoins, pour terminer sur une note positive, je sais que notre pays met tout en œuvre pour que les discussions débouchent sur un résultat acceptable. Il importe, en effet, que le transport de nos troupes soit convenablement assuré, et ce en toute sécurité.

11.16 Luc Sevenhans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik begrijp dat wij met een immens probleem worden geconfronteerd. Ik besef ook dat het antwoord zal liggen in de onderhandeling tussen de Duitsers en de Fransen en dat wij daarvan nota zullen moeten nemen en zien wat wij daarmee verder kunnen doen.

Als men aan alternatieven moet denken, neem ik aan dat men daar momenteel al mee bezig is. Die alternatieven zijn heel beperkt. Er komt inderdaad een bepaald vliegtuig eventueel in aanmerking, maar de kostprijs daarvan kunnen wij niet inschatten. Dat zal in het kader van de onderhandeling zijn op het vlak van de regering of dergelijke. Om een militair vliegtuig te komen gaat men niet naar een vliegtuison, zoals men naar een autosalon gaat. Zo werkt dat niet. Dat zijn andere prijzen die men daar hanteert. Dat is ook de logica van militaire bestellingen.

Ik ben ook afwachtend net als iedereen. Ik begrijp zeer goed de commentaren van de collega's en ik begrijp ook uw reactie, die de juiste is. Wij zitten wel met een immens probleem en ik hoop dat men er de komende dagen een antwoord kan op vinden. De eerste interventie ter zake in het Parlement dateert van 2002; tot 2022 is dat een tijdsperiode van 20 jaar. Dat begint al.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Question de Mme Valérie De Bue au ministre de la Défense sur "l'augmentation du prix de location des infrastructures sportives" (n° 18569)

12 Vraag van mevrouw Valérie De Bue aan de minister van Landsverdediging over "de verhoging van de huurprijs van de sportinfrastructuur" (nr. 18569)

12.01 Valérie De Bue (MR): Monsieur le ministre, la commune de Beauvechain ne compte pas de hall omnisports dans ses infrastructures. Les sportifs de la ville s'entraînent, à la suite d'un partenariat, sur la base militaire toute proche. Ce partenariat permet aux clubs de pratiquer leur discipline au sein de la commune et à des conditions avantageuses.

Vous venez d'augmenter les frais de location et des charges afférentes aux infrastructures sportives situées sur la base militaire de Beauvechain. Il ressort des tarifs en ma possession que ceux-ci sont multipliés par huit en hiver et par treize en été. Or, un certain nombre de clubs sportifs de la ville sont incapables d'assumer financièrement l'augmentation de loyer voulue. Cette situation critique pourrait mener à la fermeture des clubs, la commune ne disposant d'aucun endroit où les reloger. Actuellement, huit clubs sur dix ont annulé leur inscription et vont sans doute devoir fermer leurs portes.

Dès lors, monsieur le ministre, quelle est votre politique en matière de location des infrastructures sportives de manière générale et pour la base de Beauvechain en particulier? Pourquoi faire payer la facture aux membres qui devront s'acquitter d'une affiliation plus lourde en cette période de crise?

12.02 Pieter De Crem, ministre: Chère collègue, un projet d'arrêté ministériel fixant les modalités d'exécution de l'engagement de la Défense dans le cadre de prestations d'utilité publique ayant un but

humanitaire, patriotique ou culturel ou d'aide à la Nation a été élaboré à mon initiative.

Un tel arrêté ministériel est requis en application de l'article 151 de la loi-programme du 2 août 2002, qui constitue la base légale des prestations pour tiers. L'Inspection des Finances a récemment donné un avis positif sur ce projet de texte.

Dans le cadre de ces travaux, les tarifs pour les prestations pour tiers ainsi que leur base de calcul ont également été évalués. Il a été tenu compte des coûts de l'utilisation des infrastructures et de l'augmentation du coût de la vie. Le constat que la Défense appliquait des tarifs d'avant-guerre a poussé à l'actualisation immédiate de ses tarifs.

Lors du calcul des coûts, une distinction est toujours faite entre les coûts fixes comme les coûts d'amortissement et les coûts variables, comme les coûts d'entretien, les coûts de fonctionnement, le chauffage, etc.

Pour l'utilisation des installations sportives militaires par les écoles et les clubs sportifs reconnus, j'ai décidé de n'imputer que les coûts variables et non les coûts fixes. De ce fait, les concessionnaires ne doivent payer que les surcoûts qui incombent à la Défense: l'électricité, l'eau, le chauffage et le nettoyage. En effet, la Défense ne peut pas mettre son infrastructure à disposition et encore prendre en charge elle-même les coûts. La tarification est appliquée de manière uniforme au sein de la Défense et ce, à l'égard de tous les utilisateurs en vue d'un traitement égal, d'une utilisation correcte du budget de mon département conformément à l'application légale mentionnée et en vue d'éviter une concurrence déloyale par rapport au secteur privé.

S'agissant de la fixation des coûts pour cette mise à disposition, je puis vous assurer que la Défense ne mange pas une tartine en plus!

12.03 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, je voudrais intervenir puisque Mme De Bue a parlé des problèmes à Beauvechain. Un partenariat existe entre la base et les clubs sportifs et les demandes transitent par le collège communal de Beauvechain, afin d'éviter les demandes farfelues. Le collège met toutes les salles à disposition de manière gratuite, quels que soient les clubs. Je ne m'immisce pas dans le calcul des frais que le ministre vient de mentionner.

12.04 Valérie De Bue (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie de votre réponse et du rappel des dispositions légales.

Il m'est revenu que le chauffage ne fonctionnait pas; c'est peut-être aussi un élément à prendre en compte.

Je comprends qu'il faille actualiser certains tarifs, qui ne l'ont plus été depuis longtemps, et que les contraintes budgétaires concernent tout le monde. Mais il n'est pas normal qu'on en arrive à une situation où des clubs envisagent d'annuler leur inscription ou de cesser leurs activités sur le site. Le sport est un vecteur important pour l'intégration des jeunes dans la société. Je trouve qu'à tout le moins, on aurait dû prévoir une période de transition.

12.05 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, le fait que les locaux de la Défense soient mis à disposition des organisations représente déjà une faveur considérable.

Il était inconcevable que, pour le prix symbolique de 1,5 euro, on vienne faire du sport, de l'entraînement, des répétitions, etc., avec une vingtaine de personnes et qu'ensuite la Défense prenne en charge le nettoyage, le chauffage, l'éclairage, etc.

Même avec les nouveaux tarifs, ces prix ne sont toujours pas à la hauteur de ceux du marché. C'est donc une deuxième faveur. Je connais le prix de location d'une salle de sport!

Soyons un peu de bonne compréhension, cela reste quand même une faveur considérable!

12.06 Valérie De Bue (MR): Monsieur le ministre, je comprends très bien qu'il y ait un partage des frais et une responsabilité des clubs.

On aurait pu organiser une concertation avec les clubs et avec la Communauté française. À la base, il y a un

déficit d'infrastructures dans cette partie du Brabant wallon, et plus particulièrement dans cette commune.

Je comprends que la Défense doive rentrer dans ses frais mais on pourrait envisager des partenariats au niveau des pouvoirs publics afin qu'une politique sportive digne de ce nom puisse être menée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Question de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la répartition de notre capacité de déploiement" (n° 18650)

13 Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de verdeling van onze inzetbare capaciteit" (nr. 18650)

13.01 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, nous passons de Beauvechain au niveau planétaire! Vous avez annoncé des contributions ou des déploiements supplémentaires dans certains pays et la diminution de certaines opérations dans d'autres. Les faits ont d'ailleurs suivi. Hier, notre détachement au Kosovo est rentré au pays. Notre contribution au Liban se limiterait dorénavant à 80 hommes. L'opération Atalante devrait, quant à elle, occuper 160 hommes et, en Afghanistan, 600 hommes sont sur le terrain.

À plusieurs reprises, vous avez annoncé que la capacité de déploiement maximale de la Belgique était de 1 200 hommes. Monsieur le ministre, quels sont vos plans au vu de cette capacité maximale? Il semblerait que nous disposons aujourd'hui d'une capacité de 300 hommes supplémentaires. Comme vous le savez, notre groupe est très attaché au maintien de certaines coopérations en Afrique. Quelles sont vos propositions de déploiement des troupes belges à l'étranger pour les mois à venir? Comment cette réserve théorique de 300 hommes pourrait-elle être utilisée?

13.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, monsieur Dallemagne, il me semblait que le gouvernement ne pouvait en aucun cas être interrogé sur ses intentions!

Il convient tout d'abord de considérer le niveau d'ambition de notre Défense quant à sa capacité opérationnelle, c'est-à-dire 1 200 militaires, comme une moyenne annuelle. Les détachements déployés ainsi que les différents théâtres d'opérations fluctuent en effet en cours d'année, tant en nombre qu'en importance. À cet égard, je transmets à tous les membres de la commission le compte rendu du 28 janvier 2010 qui stipule que 1 206 militaires sont actuellement en opération à l'étranger. Il va de soi que ce nombre fluctue régulièrement.

Annuellement, l'état-major de la Défense propose un plan d'engagement qui est validé par le Conseil des ministres. Par capacité de déploiement, il faut entendre le nombre de militaires qui ressortissent au statut financier de l'engagement opérationnel. D'autres contributions doivent donc être prises en compte, aussi pour calculer le déploiement global. Ainsi, nos contributions en Afrique centrale et au Bénin dans le cadre du programme de partenariat militaire (PPM) en font aussi partie intégrante.

Il en est de même pour nos détachements de sécurité d'ambassade, pour les différents officiers de liaison déployés auprès des quartiers généraux opérationnels en appui des opérations en cours, nos observateurs militaires au Soudan, en Israël et dans d'autres pays, nos officiers de liaison auprès des nations alliées et déployés en opération avec celles-ci, le personnel déployé au sein des missions EUSEC et MONUC en République démocratique du Congo, pour la mission BELARE en Antarctique.

Les missions occasionnelles, inopinées telles que B-Fast doivent également être prises en compte, tout comme les indispensables missions ponctuelles d'aide logistique à nos détachements en opération. Le calcul des déploiements opérationnels global arrêté au 28 janvier 2010 est à votre disposition.

Quant à nos futures opérations militaires, je ferai une proposition et après approbation par le comité restreint et par le gouvernement tout entier, nous pourrions en discuter.

13.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette information détaillée sur notre déploiement à l'étranger. Merci d'avoir donné quelques informations, même si le gouvernement doit encore décider pour les déploiements futurs. Nous verrons bien à ce moment-là. Je voulais vous faire part à cette occasion de notre souhait que nos coopérations en Afrique soient prises en compte dans les

discussions au gouvernement. Il est nécessaire de garder une présence et une capacité de monter en puissance en Afrique sur certains sujets. Vous connaissez ma préoccupation pour l'est du Congo.

J'ai entendu que notre coopération au Bénin pourrait bientôt s'arrêter. Je voudrais souligner l'intérêt d'une coopération triangulaire en matière militaire pour les opérations de maintien de la paix en Afrique. Les Béninois ont démontré avec l'appui de la Belgique toute leur capacité sur des terrains comme le Congo ou la Somalie. Cette armée n'a pas de passé négatif, elle est très disciplinée et elle apprécie la présence belge. J'aimerais que vous en teniez compte dans l'avenir.

Par ailleurs, mon groupe est attaché à un équilibre entre les opérations sous l'égide de l'OTAN, de l'ONU et de l'Union européenne. Cet équilibre doit pouvoir varier mais il faut garder la capacité d'intervenir dans ces trois types de configuration.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Collega's, de minister moet weg om 12 u 15. Ik stel voor dat wij eindigen met punt 21 op onze agenda. Mag ik u vragen om de spreektijd te respecteren? Anders zullen wij er, gezien het tijdsschema van de minister, niet geraken.

14 Vraag van mevrouw Dalila Douifi aan de minister van Landsverdediging over "de veiligheid van het militair voertuig Unimog" (nr. 18820)

14 Question de Mme Dalila Douifi au ministre de la Défense sur "la sécurité du véhicule militaire Unimog" (n° 18820)

14.01 Dalila Douifi (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil een aantal vragen aan u stellen met betrekking tot een ongeval, met de dood tot gevolg voor topatleet en militair Tom Compennolle. Het ongeval gebeurde in juni 2008.

Het militaire voertuig waarin hij zat, was een Unimog. De betrokkene zat achteraan in de laadbak van het militaire voertuig, waarin in principe de schutters plaatsnemen. Ik heb met betrekking tot het militaire voertuig vernomen dat er niet in een bescherming, in de vorm van een rolbeugel, is voorzien voor de mensen in de laadbak, bij een eventuele koprol van het voertuig.

Op basis daarvan zou ik u graag een aantal vragen stellen, mijnheer de minister.

Welke controles of keuringen werden gedaan voor en na het ongeval van het militaire voertuig? Kunt u mij hiervan de resultaten of conclusies meedelen?

Wat bepaalt het lastenboek bij de aankoop van dergelijke militaire voertuigen inzake de beveiliging, specifiek voor de mensen die in de laadbak van een dergelijk voertuig moeten plaatsnemen?

Kunt u bevestigen dat er, bij een eventuele koprol van het voertuig, niet in een bescherming is voorzien, in de vorm van een rolbeugel in het voertuig, voor degenen die achteraan of in de laadbak moeten plaatsnemen?

Meent u, als minister van Defensie, dat er in een betere bescherming van de laadbak van het voertuig kan worden voorzien? Zo ja, aan welke beveiliging en/of technische verbeteringen denkt u eventueel? Bent u in dat geval ook bereid hiertoe zelf initiatieven te nemen met het oog op een verbetering van de veiligheid van dergelijke militaire voertuigen in de toekomst?

Ter informatie zou ik ook graag weten over hoeveel dergelijke voertuigen uw departement beschikt. Zijn er in de toekomst nog aankopen van dergelijke voertuigen geprogrammeerd?

14.02 Minister Pieter De Crem: Bij de aankoop werd het platform Pamela B op Unimog gevalideerd op veiligheids- en technisch vlak na een reeks testen in het Centrum voor het evalueren van materieel, CEM, in 1999. Na het ongeval heeft de Lokale Sectie Preventie en Bescherming op het Werk van Koksijde een arbeidsongevallenverslag opgesteld in juni 2008. Er werden op uw vraag geen bijkomende technische preventieve maatregelen aanbevolen door de preventieadviseur. Bij de invoering van een nieuw voertuig wordt de veiligheid van het personeel bij gebruik van het voertuig steeds nauwgezet nagegaan. Dit is ook

hier gebeurd tijdens de validatietesten die uitgevoerd werden door het CEM.

Het validatierapport van het CEM concludeerde dat geen rolbeugel nodig was, daar er een voldoende holle ruimte bestaat tussen het laadcompartiment en de afuit. Het onderzoek naar mogelijkheden tot verdere verbetering van de veiligheid van het personeel in nieuwe en bestaande voertuigen, maakt nu integraal deel uit van het beheerproces van het materieel. Zo wordt bij elke aankoop of wijziging aan een voertuig het advies van de preventiedienst ingewonnen.

Op uw vraag over hoeveel voertuigen we beschikken, is het zo dat defensie over 36 Unimog Pamela B voertuigen beschikt. Er is niet in verdere aankoop voorzien van voertuigen van die aard. Ik heb daarmee geantwoord, denk ik, op uw technische vragen.

Ik wil nogmaals zeggen dat, zoals het in het verleden gebeurd is bij de aanschaf van het voertuig in 1999, maar ook bij de aanschaf van al het andere materieel, ik mij altijd steun op de adviezen van de generale staf, in het bijzonder van het departement Material Ressources.

14.03 Dalila Douifi (sp.a): Ik wil de minister bedanken voor zijn antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de geschatte opbrengst van de verkoop van domeinen" (nr. 18890)

15 Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les recettes estimées de la vente de domaines" (n° 18890)

15.01 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over de geschatte opbrengst van de verkoop van domeinen. Blijkbaar wijst een studie van vorig jaar uit dat de geschatte opbrengst in eerste instantie 60 miljoen euro zou bedragen. Opmerkelijk was dat geen rekening werd gehouden met de kosten voor sanering van een aantal terreinen. Dat was een eerste oefening van opbrengsten uit mogelijke verkopen.

Wat is nu de geschatte opbrengst uit de verkoop van domeinen voor boekjaar 2010? Werd de studie bijgesteld? Welke kosten moeten bijkomend worden gemaakt om een aantal installaties te kunnen verkopen? Niet elk domein is immers onmiddellijk verkoopbaar en soms dienen er eerst investeringen te gebeuren.

Omtrent de saneringskosten heb ik nog niets gezien. Is daarover eigenlijk een studie gemaakt, bijvoorbeeld van welke saneringskosten er zijn? Als wij die studie maken, wat kan dan de netto-opbrengst zijn voor de begroting 2010?

15.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega, de opbrengst van de domaniale verkopen is voor dit jaar vastgesteld op 24,1 miljoen euro. Defensie koopt de domeinen en de onroerende goederen in de staat waarin zij zich bevinden. Alleen de saneringskosten van de bodem worden door defensie ten laste genomen. De saneringskosten voor de domeinen die dit jaar worden voorzien voor verkoop, worden geraamd op 2,3 miljoen euro. De netto-opbrengsten werden ingeschat op 24,1 miljoen euro, vermits de saneringswerken dienen uitgevoerd te worden onafhankelijk van het feit of de onroerende goederen al dan niet verkocht worden. Dus met de saneringskosten zit men sowieso.

15.03 David Geerts (sp.a): Mijnheer de minister, op de gewestplannen zijn militaire domeinen wit ingekleurd. Het gevolg is dat het voor zeer vele gemeentebesturen achteraf zeer moeilijk is om de saneringskosten te kennen op het moment dat men gronden in bezit neemt. Die saneringskosten zijn een belangrijk verhaal voor gemeenten of anderen die dit kunnen realiseren. Belangrijk is dat ik van u hoor dat die saneringskosten niet in een apart begrotingsfonds zitten, omdat ze toch moeten gebeuren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "het militair domein in Ursel" (nr. 18318)

16 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "le domaine militaire d'Ursel"
(n° 18318)

16.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, begin januari was er een dodelijk ongeval met een sportvliegtuig in de omgeving van het militair domein te Ursel. Het ongeval was wellicht grotendeels te wijten aan de weersomstandigheden. Toch lijkt het ons essentieel om de situatie grondiger te onderzoeken. Het is namelijk algemeen bekend dat de vliegclubs niet over een milieuvergunning beschikken voor de uitbating van burgerlijke luchtvaartactiviteiten. Dat is nochtans vereist en werd ook bevestigd door minister Crevits in 2009 in het kader van een parlementaire vraag naar aanleiding van de plannen om een airshow op het domein te organiseren. Daarnaast staan er ook loodsen die niet vergund zijn. Er werd voor de loodsen een regularisatie aangevraagd, maar die werd geweigerd. De loodsen worden echter nog altijd gebruikt. Bovendien bestaat er geen duidelijk veiligheidsplan voor de uitbating van de activiteiten inzake burgerluchtvaart. Het domein is zeer gemakkelijk toegankelijk en er worden zelfs regelmatig fietsende kinderen op de vliegvelden waargenomen. In 2005 waren er onderhandelingen om het militair domein te verkopen aan het Vlaams gewest met het oog op het verdere natuurherstel van het domein. Wat is hier de stand van zaken?

Ik heb een aantal concrete vragen voor u. Ten eerste, wil u optreden tegen niet-vergunde burgeractiviteiten op het militair domein? Vindt u het deontologisch aanvaardbaar dat niet-vergunde activiteiten blijven plaatsvinden op het militair domein?

Ten tweede, welke militaire activiteiten vinden nu nog plaats op het militair domein te Ursel? Wordt het domein intensief gebruikt door Defensie?

Ten derde, welke plannen hebt u met het militair domein? Wordt er navolging gegeven aan de onderhandelingen van 2005 om het domein te vervreemden? Wat zijn de argumenten om het domein desgevallend te behouden of van de hand te doen?

Ten vierde, in 2009 werd de geplande organisatie van een airshow uitgesteld. Op basis van de website van de organisatoren blijkt dat er plannen zijn om in 2010 een dergelijke airshow te organiseren. Zult u zo'n airshow toelaten op het militair domein?

Ten vijfde, welke maatregelen zult u nemen om de militaire en burgerlijke activiteiten verder af te stemmen op de beschermde natuurwaarden, onder andere het EU-habitatrichtlijngebied in de omgeving en de hiermee verbonden aanwezige zachte recreatie?

Tot slot, welke maatregelen zult u nemen om de veiligheid op het vliegveld te verbeteren?

16.02 Minister Pieter De Crem: De politiek van het departement is dat alle burgerlijke activiteiten op militair domein volledig onderworpen zijn aan de federale en regionale wetgeving zoals die betreffende de ruimtelijke ordening, het milieu en de veiligheid.

De concessionarissen dienen over alle noodzakelijke vergunningen vanwege de burgerlijke autoriteiten te beschikken. De vliegclubs op het domein van Ursel werd in 2009 gevraagd zich in regel te stellen, tot nu toe zonder gevolg. Het is wel heel duidelijk mijn bedoeling de bestaande concessies te bestendigen.

Het transformatieplan van Defensie voorziet in het behoud van het militaire domein te Ursel voor militaire oefeningen. Het domein wordt inderdaad regelmatig gebruikt voor oefeningen van eenheden van Defensie. Ik heb ook nog geen officiële aanvraag voor de organisatie van een air show in 2010 ontvangen. Dergelijke aanvraag zal desgevallend door de bevoegde diensten van Defensie worden onderzocht en daarbij zal rekening worden gehouden met de vigerende criteria voor het toestaan van concessies op militair domein. Ik zal dan een beslissing treffen op grond van de resultaten, maar nogmaals, het is mijn duidelijke intentie de bestaande concessies te bestendigen.

Het militaire domein te Ursel valt onder de conventie met het Vlaams Gewest inzake natuurbehoud en bosbeheer op de militaire domeinen. De nodige maatregelen met het oog op de overeenstemming van activiteiten te Ursel met de beschermde natuurwaarden worden in dat kader genomen in overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos.

De sportvliegerij blijft er behouden en wordt hier als een burgerlijke vliegactiviteit bekeken. Zij is strikt

onderworpen aan alle geldende veiligheidsvoorschriften. De vliegclubs beschikken wel degelijk over een machtiging van het directoraat-generaal Luchtvaart.

Ik kan u ten slotte nog mededelen dat ik geschokt was door de uitspraken van een bepaalde milieuvereniging die in een verwerpelijke houding aan wansmakelijke lijkenpikkerij heeft gedaan naar aanleiding van een vliegtuigongeval dat zich begin januari heeft voltrokken. Bij navraag door de regionale zender AVS bleek dat meer dan 90 % van de respondenten akkoord kon gaan met het bestendigen van de sportvliegerij in Ursel.

16.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Ik wil u danken voor uw antwoord.

Niettegenstaande uw antwoord blijven er toch een aantal problemen bestaan. Ik denk dat milieuvergunningen op militaire domeinen in de meeste brede zin van het woord, nodig zijn zeker wanneer het gaat om burgeractiviteiten. Als ik mij niet vergis, is er daaromtrent ook een overleg bezig tussen het federale en het Vlaamse niveau. Ik vind trouwens ook dat de vliegclubs over alle nodige vergunningen moeten beschikken en indien zij zich niet regulariseren, lijkt een sanctie mij toch zeker en vast aangewezen. De concessie zomaar verlengen, lijkt mij dan ook onoordeelkundig.

Er is een goed werkend veiligheidsplan nodig op het domein. Globaal genomen is Defensie een deel van onze samenleving en moet men zich zoveel mogelijk houden aan algemene wetgeving en zeker aan wetgeving van algemeen maatschappelijk belang zoals veiligheid en allerlei milieuvergunningen. Ook vliegclubs die op dergelijke domeinen opereren, moeten dan ook over alle benodigde vergunningen beschikken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

17 Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de piraterij voor de kusten van Somalië" (nr. 18526)

17 Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la piraterie au large des côtes somaliennes" (n° 18526)

17.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Vorige week heeft het Internationaal Maritiem Bureau in Londen bekendgemaakt dat vorig jaar liefst 406 zeeschepen door piraten werden aangevallen, een stijging van meer dan 38,5 %. Meer dan de helft van die aanvallen werd door Somalische piraten aangevoerd.

Sinds begin vorig jaar kunnen koopvaardischepen bescherming aanvragen aan de Atalantafregatten van de militaire EU-operatie. Volgens de Belgische Redersvereniging is zulks onvoldoende. Bovendien klagen zij aan dat kapiteins die militaire steun aanvragen slechts 24 uur op voorhand weten of zij die effectief ook krijgen. Zoals gestipuleerd in de hoofdopdracht van de operatie-Atalanta gaat het gros van de bescherming van de fregatschepen naar de World Food Programme-schepen van de Verenigde Naties.

Eind vorig jaar hebben wij tijdens de nachtelijke zitting over de wet van u en minister De Clerck gestemd. De daarginds gekliste piraten zouden hier worden berecht. Uiteraard geldt zulks enkel wanneer een Belgisch fregat de piraten overmeestert.

Ik vind dat de Belgische Redersvereniging een punt heeft. Bent u de op de hoogte van de problemen die zij nog steeds ondervinden?

Wat is de stand van zaken in de operatie-Atalanta?

Ik verneem dat wij samen met de Fransen proberen om het commando te krijgen en dat zulks in Istanboel wordt beslist. Kunt u hierover iets meer kwijt?

Zal het Belgisch fregat nu anders omgaan met de jacht op piraten nu we die wet in het Belgische Parlement hebben goedgekeurd?

17.02 Minister Pieter De Crem: Het Maritime Security Center, Horn of Africa, de bevoegde maritieme instantie met betrekking tot de regio, behandelt de aanvragen van de schepen. Deze organisatie bepaalt of schepen een individuele escorte van de eenheden van de UNIFOR-Atalanta krijgen, of dat er een andere vorm van collectieve bescherming wordt aangeboden. Bovendien bestaat er ook een procedure waarbij de

Belgische reders met voldoende preadvies een Belgisch militair beschermingsteam, een vessel protection detachment, kunnen aanvragen. U kent de verschillende stappen die men daarvoor moet volgen.

De deelname van een Belgische eenheid aan de operatie-Atalanta is afgelopen. Een nieuwe deelname voor het fregat Louise-Marie is gepland in het najaar van 2010. Een eerste evaluatie van de operatie toont aan dat het aantal gevallen van piraterij in de Golf van Aden, en meer specifiek in de international recognized transit corridor, heel sterk werd teruggedrongen. Het afschrik-effect heeft dus gewerkt.

Voor de oostkust van Somalië daarentegen kan men geen duidelijke daling vaststellen omdat de piraten hun actieterrein steeds meer uitbreiden. De procedures en de voorwaarden voor het aanhouden van piraten blijven onveranderd. Wat echter wel belangrijk en zeker eenvoudiger zal worden, is dat de eventuele vervolging nu vlotter zal verlopen.

Zo kan worden vermeden dat vermoedelijke piraten opnieuw moeten worden vrijgelaten omdat geen enkele instantie bevoegd zou zijn voor een andere juridische afhandeling van de zaak.

We zijn in deze aangelegenheid met België een heel eind opgeschoven. U hebt ook verwezen naar de goedkeuring van het wettelijk initiatief. De aangelegenheid komt op de agenda van de NAVO-top, morgen en overmorgen in Istanbul. Het zal er nu op aankomen onze andere collega's, waarvan het grootste deel EU-lidstaten is, op een zelfde manier in de bestrijding en bestraffing van de piraterij te laten meespelen.

17.03 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, u zegt dat Belgische reders uiteraard de bescherming van een Belgisch fregat kunnen vragen. Kunt u ons daarover enige cijfers geven? Hoeveel aanvragen zijn er gebeurd en hoeveel zijn er uitgevoerd? U mag ze mij nadien bezorgen.

17.04 Minister Pieter De Crem: Ik zeg het uit het hoofd. Na de bevrijding van de Pompei is er een bescherming gevraagd op het moment dat de Pompei in Mombasa is aangekomen en zijn verplaatsing naar Salalah heeft gedaan. Dan zijn we aan boord gegaan.

Ik meen dat er op dit moment een aanvraag is die zou kunnen leiden tot een bescherming aan boord, nadat alle stappen zijn doorlopen en het Atalantacommando daartoe heeft beslist. Ik kan u dat eigenlijk niet uit het hoofd zeggen. Ik zal u dat meedelen.

17.05 Hilde Vautmans (Open Vld): Ik moet daarvoor geen aparte vraag indienen? U bezorgt mij dat zo?

17.06 Minister Pieter De Crem: Inderdaad.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Landsverdediging over "de militairen die de overstap naar de FOD Justitie maken" (nr. 18640)

18 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Défense sur "les militaires qui passent au SPF Justice" (n° 18640)

18.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb twee vragen over de samenwerking tussen Landsverdediging en Justitie.

Een eerste vraag gaat over de militairen die de overstap naar Justitie maken. Bij de Belgische krijgsmacht wordt de interne en externe mobiliteit naar lokale en andere federale overheden aangemoedigd. Deze evolutie werd in de hand gewerkt door allerlei begeleidende maatregelen zodat militairen op basis van vrijwilligheid gemakkelijker de overstap kunnen maken.

Voor Landsverdediging is dit een elegante manier om werk te maken van een jonger en evenwichtiger samengesteld leger. Andere departementen zoals Justitie en Binnenlandse Zaken kunnen op die manier een beroep doen op loyale, ervaren en professioneel in de veiligheidssector geschoolde personeelsleden.

Mijnheer de minister, hoeveel militairen maakten de voorbije vijf jaar de overstap naar Justitie? Wat is de evaluatie met betrekking tot de samenwerking en de doorstroming? Welke vooruitzichten heeft Landsverdediging met betrekking tot de toekomst?

18.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, tussen 1 januari 2004 en 1 januari 2010 hebben in totaal 225 militairen de overstap naar de FOD Justitie gemaakt.

In het kader van de externe mobiliteit is het project Veiligheidskorps een zeker succes te noemen, dankzij de geografische spreiding van de ambten en de attractiviteit van de functie.

De functie van penitentiair beampte is duidelijk minder aantrekkelijk. Recente wijzigingen in het statuut bij de FOD Justitie maakt deze functie bovendien niet langer toegankelijk voor het personeel van niveau D, de beroepsvrijwilligers. De interesse bij de militairen van niveau C, de onderofficieren, blijkt zeer beperkt omdat deze functie weinig jobvoldoening biedt op het vlak van het verantwoordelijkheidsniveau. De opengestelde plaatsen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn eveneens minder gegeerd.

Het verminderen van de woonwerkafstand is een van de belangrijkste drijfveren voor een deelname aan het project in externe mobiliteit.

Gezien de aangekondigde besparing in het openbaar ambt zijn de vooruitzichten voor de toekomst beperkt. De projecten van de externe mobiliteit zijn uiteraard afhankelijk van het aanbod bij de openbare diensten. Het voorbije jaar kon reeds worden vastgesteld dat de vacatures slechts met mondjesmaat werden aangeboden.

18.03 **Sabien Lahaye-Battheu** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

19 **Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Landsverdediging over "de omvorming van leegstaande en overtollige militaire infrastructuur tot gevangenissen" (nr. 18641)**

19 **Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Défense sur "la transformation d'infrastructures militaires inoccupées et excédentaires en prisons" (n° 18641)**

19.01 **Sabien Lahaye-Battheu** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook deze vraag gaat over de samenwerking tussen Defensie en Justitie, op het vlak van de omvorming van militaire infrastructuur tot gevangenissen. Tijdens deze, maar ook tijdens vorige legislaturen, werd al vaker de idee geopperd om overtollige infrastructuur om te vormen tot gevangenissen.

In het raam van de beleidsnota Justitie, die wij in december laatstleden besproken hebben, zei uw collega, minister De Clerck, op dat punt het volgende: "De interesse gaat uit naar de gronden van Defensie. Hier wordt bekeken of er geheel of deels onbebouwde terreinen zijn, en anderzijds of er interessante terreinen zijn waar de gebouwen van Defensie vlot kunnen afgebroken worden. En daar is het inderdaad zo dat, na screening, er vooral in Wallonië enkele interessante sites zijn weerhouden. Deze worden momenteel onderzocht door de Regie der Gebouwen alsook door de diensten van de bevoegde Waalse minister Henry." Dat is een citaat.

Een spoedige overdracht van kazernes of terreinen van Defensie aan Justitie zou een win-winsituatie kunnen betekenen voor beide departementen. Enerzijds kan Defensie op een zinvolle manier tegen betaling overtollige infrastructuur afstoten en anderzijds kan Justitie de overbevolking in de gevangenissen tegengaan.

Mijnheer de minister, wat is binnen het departement Defensie vandaag de precieze stand van zaken aangaande de omvorming van kazernes tot gevangenissen?

Hoeveel sites kunnen daarvoor in aanmerking komen?

Welk tijdschema wordt gevolgd?

Welke budgettaire implicaties zijn daaraan verbonden?

19.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lahaye, naar aanleiding van de aankondiging van het transformatieplan van Defensie heeft het kabinet Justitie aan mijn kabinet gevraagd

om een lijst met de verschillende te vervreemden militaire kwartieren en domeinen te bekomen die in aanmerking genomen zouden kunnen worden voor een eventuele omvorming tot gevangenissen of voor de bouw van nieuwe gevangenissen.

Op basis van die lijst werden er potentiële sites door het kabinet van Justitie geïdentificeerd. Gedetailleerde plannen werden door Defensie aan de Regie der Gebouwen afgeleverd.

De Regie der Gebouwen voert actueel een haalbaarheidsstudie uit voor twee militaire sites: een te Namen, het kwartier Belgrade, en een te Ghlin, het kwartier Cabuy. In de sluiting van die sites is voorzien in 2011.

Er wordt wettelijk voorzien dat de opbrengst van de verkopen van militaire domeinen door de federale overheidsdienst Financiën aan Defensie wordt teruggestort teneinde andere investeringen mogelijk te maken.

19.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, uit uw antwoord leid ik af dat er concreet nog niet onmiddellijk een omvorming zal zijn van Defensie naar Justitie voor infrastructuur.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vooraleer we komen tot het agendapunt 21, wil ik enkele afspraken maken voor de volgende weken, want anders gaan we in de problemen komen. Volgende week zijn er in principe wetsvoorstellen geagendeerd. Indien het voor de minister mogelijk is, stel ik voor dat we een uur langer zouden vergaderen. Daarmee bedoel ik dat we een uur eerder kunnen beginnen. Om bij te geraken, stel ik voor dat we volgende week de wetsvoorstellen behandelen en de vragen die nu overblijven. Dat wil zeggen dat nieuwe vragen die binnenkomen, geagendeerd zullen worden in een volgende commissievergadering.

Mijn voorstel bestaat er dus in dat we volgende week de vragen behandelen die nog overblijven van de agenda van vandaag, na agendapunt 21 – de minister beantwoordt nu nog één vraag –, en de wetsvoorstellen. De week nadien is het krokusvakantie. De week daarna, op 24 februari, is het voorstel dat we een toelichting van de minister zouden krijgen, samen met de Senaat trouwens, over het EU-voorzitterschap en de prioriteiten.

19.04 Minister Pieter De Crem: Voor mij kan dat.

De **voorzitter**: Geen bezwaar? (*instemming*).

Volgende week: eerst de vragen, dan de wetsvoorstellen? Ik zou denken: eerst de wetsvoorstellen.

19.05 Hilde Vautmans (Open Vld): Eerst de wetsvoorstellen, en dan de vragen.

De **voorzitter**: Oké. Ik zou u niet durven tegenspreken, mevrouw Vautmans.

20 Samengevoegde vragen van

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het spreekrecht van militairen" (nr. 18930)
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "het spreekrecht voor militairen" (nr. 18934)
- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Landsverdediging over "de fnuiking van het recht op vrije meningsuiting van militairen" (nr. 18950)
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het spreekrecht van de militairen" (nr. 18959)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "wat men niet mag zeggen aan media bij vragen over de herstructurering" (nr. 18990)
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "het spreekrecht van de militairen" (nr. 19047)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "het spreekrecht van militairen" (nr. 19100)

20 Questions jointes de

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le droit de parole des militaires" (n° 18930)

- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "le droit d'expression des militaires." (n° 18934)
- M. Francis Van den Eynde au ministre de la Défense sur "l'entrave au droit à la liberté d'expression des militaires" (n° 18950)
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le droit d'expression des militaires" (n° 18959)
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "ce que l'on ne peut pas dire aux médias en réponse à des questions portant sur la restructuration" (n° 18990)
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "le droit d'expression des militaires" (n° 19047)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "le droit de parole des militaires" (n° 19100)

20.01 Luc Sevenhans (N-VA): Ik heb de laatste, maar daarom niet minder belangrijke vraag.

Mijnheer de minister, u hebt recent weer de pers kunnen halen met een incident in Afghanistan eind december. Ik heb daar een vraag over ingediend. Het incident van de week zal ik zeggen. Ik heb me daar eens wat beter over geïnformeerd, mijnheer de minister, en ik denk dat ik nu ook de juiste omstandigheden beter ken. De beruchte mail waar het over gaat, werd gestuurd door mevrouw Baeck. Ik ken die dame van tv en ik heb begrepen dat zij woordvoerder is voor Defensie en niet voor het kabinet. Spreek mij straks tegen als ik mij fout heb voorgelicht.

Ik begrijp ook dat er wat vragen waren van de militairen die aanwezig waren in Afghanistan, voorafgaand op uw bezoek. De periode was toen al een zeer gevoelige periode, want er waren een paar zaken gebeurd met her en der wat kazernes en de gemoederen waren opgehitst. Ik herinner mij de betoging van de militairen op 15 november nog zeer goed. Er was blijkbaar ook enige nood aan een manier om een en ander te communiceren.

Ik kom tot mijn vraag over de beruchte reis, mijnheer de minister. U was daar aanwezig en ook alle vakbonden waren daar aanwezig heb ik mij laten vertellen. Wel voor die beruchte reis is er blijkbaar een mail gestuurd met instructies voor de militairen over hoe ze moesten reageren op bepaalde vragen van de pers. Alleen dat al is een beetje gevoelig, want ik zou toch durven te veronderstellen dat de militairen, en toch zeker die in het buitenland, ietwat voorbereiding hebben gehad over hoe men moet omgaan met pers, lokale omstandigheden enzovoort. Ik weet dat die allemaal zeer goed worden voorbereid. Ik dacht niet dat het nuttig was om zoiets nog op papier te zetten. Ik heb ondertussen die mail ook gelezen. Die spreekt boekdoelen.

Ik vind het zeer betreuenswaardig dat iemand als mevrouw Baeck, in die functie, zulke mails rondstuurt. Ik neem aan dat zij dat met goede bedoelingen heeft gedaan. Ik wil dat graag geloven, maar het is minstens onhandig en ik betreur het incident. Ik besef ook, mijnheer de minister, dat u in dat toevallig eens geen schuld treft en ik hoop dat men daar ook de nodige lessen uit wil trekken. Zoiets mag niet meer voorvallen anno 2010.

De manier waarop het in de pers is gekomen, begint zo stilaan een constante te worden. Die mail dateert van 17 december. Rond 20 december waren alle vakbonden daarvan op de hoogte, ook de kleurvakbonden. Ik benadruk het woord, want het kwam niet toevallig via *De Morgen* aan het licht, een maand na de feiten.

Kijk, dan gaat het om slechte bedoelingen. Eigenlijk moest men u aanpakken bij het bezoek ter plaatse, want het was daar onderwerp van gesprek, blijkbaar. Niemand heeft dat gedaan. Men heeft het pas een maand later gebruikt. Volgens mij speelt men dan niet meer de bal maar de man. Kortom, ik betreur dit zoveelste incident, want het blijkt een vrij frequent gegeven de jongste tijd.

Mijnheer de minister, graag uw visie over de feiten. Ik hoop dat de collega's dit ook met enige sereniteit willen behandelen.

20.02 David Geerts (sp.a): Collega Sevenhans, ik meen dat ik het artikel in *Het Nieuwsblad* gelezen heb. Op zich speelt dat echter geen rol.

20.03 Luc Sevenhans (N-VA): U hebt relaties met *Het Nieuwsblad*?

De **voorzitter**: De heer Geerts heeft vele relaties, en niet alleen met kranten.

20.04 David Geerts (sp.a): Mijnheer Sevenhans, u dicht mij veel te veel invloed toe.

Mijnheer de minister, ik sluit mij aan bij de vragen. De nota eindigde met “spreken is zilver, zwijgen is goud.” Het lijkt mij eigenaardig dat een woordvoerder dergelijke dingen op papier zet. Mijn vragen zijn zeer concreet. Wie heeft de orders gegeven? Is dit een nieuwe vorm van communicatiebeleid?

20.05 Francis Van den Eynde (VB): Ter informatie van de collega's, ik heb mijn informatie uit *De Standaard* en uit *Het Belang van Limburg*. Mijnheer Sevenhans, iedereen leest de krant die hij graag leest. Dit is geen kritiek op het feit dat u *De Morgen* zou lezen.

Dit gezegd zijnde, het gaat om het verhaal van de mail van mevrouw Baeck. Wij ontmoeten haar vaak op het terrein. Zij is zeer sympathiek. Dat maakt ook deel uit van haar beroep. Zij zorgt in feite toch voor PR. Dit ging echter iets te ver. Wat mag men zeggen tegen de media bij vragen over de herstructurering? Mijnheer de minister, gedachten zijn vrij, het woord ook. “Spreken is zilver, zwijgen is goud,” luidt het spreekwoord. In deze kwestie zou ik zeggen: dat kan wel altijd het geval zijn, maar nadien is iedereen vrij te kiezen voor zilver of voor goud.

U bent romanist, mijnheer de minister. Ik hoef u dus niet te vertellen dat er een tijd was dat men in Frankrijk het leger la Grande Muette noemde omdat het leger niet mocht spreken. Het was ondenkbaar dat het leger zich over politiek zou uitlaten. Dat heeft bij ons ook bestaan, al is La grande een epitheton dat niet zo goed past bij ons leger.

Er is hier ook een tijd geweest dat miliciens geen stemrecht hadden en dat militairen niet bij een vakbond of een politieke partij mochten aansluiten. Dat is allemaal voorbij.

Dat is allemaal voorbij en naar mijn mening niet ten onrechte, aangezien de essentie van het leger totaal is veranderd. Wij hadden vroeger, als ik mij zo mag uitdrukken in de politieke betekenis van dat woord, een ‘volksleger’. Nu is dat een leger van professionele werknemers, werknemers zoals alle andere werknemers, en bijgevolg denk ik dat het niet onlogisch is dat zij de fundamentele rechten mogen krijgen van alle andere werknemers. Dat wil dus ook zeggen dat ze vrij hun mening mogen geven over plannen van de regering met betrekking tot hun werk. Net zoals een arbeider bij Opel dat mag doen of iemand anders.

Er is die zaak van Afghanistan, ik blijf daar niet bij stilstaan, want die vraag is u al gesteld.

Ik wil er wel nog één aan toevoegen. Het zou niet alleen in Afghanistan zijn dat zo een maatregelen getroffen zijn. Men heeft mij verteld dat de RSM van het eerste para in Diest heel flink op de vingers is getikt wegens een interview in Knack. Ik zou u willen vragen of u kunt nagaan of dat klopt, en zo ja de nodige maatregelen te nemen. En indien dat niet klopt, dan verneem ik dit graag van u.

20.06 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, er is al heel wat gezegd, ik ga proberen niet in herhaling te vallen.

Mijn eerste vraag is: wist u van die mail die verstuurd werd?

Ten tweede, hoe gaat u dit rechtzetten in de toekomst en de militairen overtuigen dat wanneer een minister, een parlements lid of een vakbondsafgevaardigde op het terrein gaat, dit uiteraard tot doel heeft om informatie te verzamelen. Ik zou het adagium willen omkeren: spreken is zilver, zwijgen is fout. Ik denk immers dat je op het terrein gaat om informatie te verzamelen, en dat dit net – ik heb verschillende zendingen naar militairen op het terrein ondernomen – het juist boeiend maakt omdat je dan met hen in debat kan gaan, niet alleen over de toestand ter plaatse maar ook over bredere onderwerpen.

Wat dat betreft, denk ik dat het niet voor herhaling vatbaar is. Ik heb begrepen dat het niet vanuit uw kabinet gedaan is, maar ik zou dan toch wel willen weten met welke bedoeling dit ondernomen is, en hoe het komt dat uw kabinet dat niet wist en niet heeft ingegrepen.

Er is nog een ander punt wat mij is opgevallen in de verschillende persberichten, want ik heb ze in alle kranten gelezen. Mediargus is daarbij een hele goede hulp. De voorzitter van het VSOA heeft verklaard dat de orders er eigenlijk voor gezorgd hebben dat de militairen weinig hebben durven vertellen, ook tegen de vakbondsafgevaardigden, want volgens de voorzitter werd er gedreigd met sancties.

Dat vind ik natuurlijk heel vergaand. Mijnheer de minister, hebt u dat nagegaan en is daar iets van waar. Ik zou alleszins willen pleiten dat u een rechtzetting doet en dat u aan de militaire gemeenschap op zending

het signaal geeft dat men op zending gaat om naar hen te luisteren en te proberen hun bekommernissen op te lossen.

20.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik meen dat heel die kwestie een zaak aantoont, namelijk dat men in paniek is, als het over uw herstructureringsplan bij Defensie gaat.

20.08 Minister Pieter De Crem: (...)

20.09 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): U niet, maar ongeveer alle anderen wel, dat is net het probleem. Het toont aan dat uw legerherstructurering onder vuur ligt bij de militairen zelf en dat u de communicatie zo goed als mogelijk wil proberen te controleren. Wij leven ondertussen in de 21ste eeuw. Ik meen dat spreekrecht essentieel is, zeker ook ten aanzien van de pers en geïnteresseerden.

Ik heb een aantal heel concrete vragen. Van wie ging de mail uit? Het kan zijn dat die uitging van mevrouw Baeck, maar u bent nog altijd de verantwoordelijke minister. Het is ook niet de eerste keer dat zo iets gebeurt. Ik hoed mij nu al voor een antwoord waarmee u zich aan alle verantwoordelijkheid voor de zaak onttrekt en waarin u zegt dat het de verantwoordelijkheid van mevrouw Baeck is en dat u met heel die affaire niets te maken wil hebben.

Zijn er sancties bekend of worden er sancties uitgevaardigd ten aanzien van militairen die zich niet aan dergelijke spreekverboden zouden willen houden? Dat is essentieel. Is zo iets de regel of niet? Wat is uw visie? Zult u dienaangaande in herhaling vallen of niet?

20.10 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, la presse s'est fait l'écho que les militaires belges en opération peuvent communiquer librement sur internet en respectant certaines restrictions.

Monsieur le ministre, je peux comprendre que certaines informations mettant en péril la sécurité des militaires ne puissent être divulguées, que ce soit sur des sites internet de socialisation, via des mails ou au téléphone et que cela constitue une entrave à l'expression en public des militaires.

Monsieur le ministre, qu'en est-il au regard de l'incident que mes collègues viennent de relater?

Mais surtout, qu'en est-il du droit d'expression des militaires? Quelles sont, le cas échéant, les restrictions ou les limites imposées concernant celui-ci?

20.11 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de vragen zijn al uitvoerig gesteld. Ik wou alleen nog vragen of er een deontologische code is betreffende het spreekrecht van onze militairen. Kan de minister bevestigen dat er instructies werden gegeven aan de militairen in Afghanistan? Kan de minister ons uitleg geven over de cursussen mediatraining die bij het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie al jaren worden georganiseerd en die blijkbaar tot doel hebben om de militairen op een deskundige manier voor te bereiden op het contact met een burgerpers, zoals daarin vermeld staat?

20.12 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan heel kort en duidelijk zijn met betrekking tot de gestelde vragen. Het spreekrecht van de militairen is een recht, dat op elk moment door haar of hem kan worden aangewend. Ikzelf heb het gebruik ervan steeds aangemoedigd, door zelf rechtstreeks met de militairen in contact te treden. De collega's van deze commissie en de vertegenwoordigers van de vakbonden die ooit zijn mee geweest op buitenlandse verplaatsingen, weten dat. Spreekrecht is ook voor mij als minister een troef omdat het mij de mogelijkheid geeft om regelmatig via antwoord of wederwoord mijn eigen mening en visie kenbaar te maken.

Ik wil nogmaals benadrukken dat onze militairen in buitenlandse operaties zonder enige beperking over de meest moderne communicatiemiddelen beschikken. Zij kunnen zonder enige opgelegde censuur in contact treden met de personen van hun keuze, op het moment dat zij verkiezen. Dat is niet bij alle krijgsmachten het geval. Het spreekt voor zich dat het niet geldt voor het medelen van informatie die politiek, militair en strategisch als strikt vertrouwelijk of geheim wordt beschouwd. Onze personeelsleden zijn hiervan op de hoogte en kennen de hieraan verbonden maatregelen.

Ik heb nog een klein toemaatje. Ik meen niet dat het bezoek van eerste minister Letorme en mijzelf

aanleiding gaf tot bijzondere richtlijnen dienaangaande. Ik heb in het verleden op geen enkele wijze het initiatief genomen om communicatie te begeleiden en zal dat ook in de toekomst niet doen. Ik verwijs naar het spreekrecht van de militairen, dat hen voor de volle honderd procent wordt gegarandeerd.

Collega Kindermans, ik kan u aan de hand van een nota nuttige informatie over de mediatraining bezorgen. Ik moet u zeggen dat de mededelingen, wanneer militairen communiceren, grosso modo goed verlopen, dat het vaak heel specifieke antwoorden op heel specifieke vragen zijn, maar dat niemand binnen defensie — het is ooit anders geweest — ook maar de indruk heeft dat hij op een of andere manier zou belemmerd zijn in de vrijheid om op het even welk moment over eender welke aangelegenheid te communiceren. Ik zou soms zelfs willen dat het vaker gebeurde, maar als het even kan wat minder anoniem. Dat zet mij ook in een comfortabele positie.

Wat betreft de sancties omdat men zijn spreekrecht gebruikt, deze zijn uit den boze. Ik ben ook niet overgegaan tot de gemakkelijke afwijding van verantwoordelijkheden en heb degenen die de mail tot stand zouden hebben gebracht niet op het matje geroepen. Ik heb dat niet gedaan. Ik zal misschien wel informeel de mogelijkheid hebben om dat ooit eens te doen. Het is hier echter heel duidelijk dat elke man en vrouw bij de Belgische defensie het recht hebben om hun mening te zeggen en dat ook moeten doen. Ik hoop dat er daarvan in de toekomst nog veel gebruik zal worden gemaakt.

20.13 Luc Sevenhans (N-VA): Mijnheer de minister, het was een uitschuiver die zeer slecht was voor Landsverdediging. Als ik de perceptie in de media zag de dagen die daarop volgden, was het heel triestig voor defensie. Er moet daaruit dus toch een gevolg worden getrokken, zodat er een andere manier van communicatie komt.

Collega's, ik wil er wel eens duidelijk op wijzen dat heel dat gedoe niet werd uitgelekt door militairen. De betrokken militairen hebben die mail immers gekregen op 17 december. Telefoneren werkt ook in Afghanistan, net als mailen. Dan had dat in de pers kunnen komen op 18 december. Dat het pas na een maand is uitgelekt, is omdat er slechte bedoelingen waren, om dat te laten uitlekken. Dat is duidelijk.

Ik wil nog een punt ter verdediging van mevrouw Baeck invoeren. Ik ben in het bezit van de mail. U mag hem allen lezen als u wilt. Daarin staat duidelijk niet in dat er een verbod zou zijn om te spreken met de pers. Het belangrijkste dat erin staat — en het is een beetje ongelukkig geformuleerd — komt erop neer dat men nooit namens zijn eenheid mag spreken. Dat is helemaal iets anders. Persoonlijke meningen mochten echter wel geventileerd worden, wel liefst zo weinig mogelijk, maar dat is wat anders. Het is ongelukkig geformuleerd. Ik wil mevrouw Baeck niet helemaal in het verdomhoekje plaatsen. Het is ook haar bedoeling niet geweest. Het is en blijft echter een zeer spijtig incident.

20.14 David Geerts (sp.a): Mijnheer de minister, het is belangrijk dat u zegt dat het spreekrecht absoluut is. Ik meen dan ook begrepen te hebben dat u deze keer geen klacht indient bij de Hoge Raad voor de Journalistiek in verband met dit artikel.

20.15 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, ik dien geen klacht in omdat de informatie ditmaal de juiste was.

20.16 Francis Van den Eynde (VB): Mijnheer de voorzitter, ik apprecieer ten eerste het principiële standpunt van de minister over het recht op spreken. Hij antwoordt ons dat hij geen enkel initiatief ter zake heeft genomen. Ik heb ook geen enkele reden om aan zijn woorden te twifelen.

Niettemin is er duidelijk een initiatief geweest. Het is goed dat de kwestie wordt onderzocht, al was het maar om bepaalde zaken recht te zetten en een bepaalde indruk weg te nemen.

Mijnheer de minister, ik kan best begrijpen dat u nu niet kunt antwoorden op de casus die ik u heb voorgelegd, met name over de RSM die ginds problemen zou hebben. Ik heb de zaak ook maar vernomen. Ik zou u echter dankbaar zijn, mocht u de kwestie van naderbij bekijken.

20.17 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uw reactie is hoopvol. Ik had van u ook niets anders verwacht. U hanteert immers zelf altijd uw spreekrecht. Uiteraard moet dat recht ook voor anderen gelden. In het voorliggende geval geldt de leuze "spreken is zilver, zwijgen is fout". Ik vraag enkel dat u er bij een volgende zending expliciet over waakt dat een oproep aan de militairen wordt gedaan om klaar en duidelijk hun mening en hun waarheid te geven.

20.18 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik apprecieer uw persoonlijk standpunt. Ik hoop niettemin dat uw standpunt en uw mening ook de realiteit op het terrein weerspiegelt.

Voor het overige is mijn oordeel dat de andere sprekers nogal licht over de kwestie overgaan. Het is het zoveelste incident tussen de communicatie van mevrouw Baeck en uw eigen standpunt, dat u vervolgens hier in de commissie voor de Landsverdediging komt verdedigen.

Mijn vrees wordt ook bewaarheid. U neemt immers, al dan niet terecht, uw verantwoordelijkheid niet. U trekt uw handen van de bewuste e-mail van mevrouw Baeck weg. Het is echter het een of het ander. Ofwel neemt u hier uw verantwoordelijkheid, ofwel geeft u toe dat er een probleem is. In laatstgenoemd geval moet u dan intern, binnen uw departement, stappen ondernemen.

20.19 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, merci pour la clarté de votre réponse. Je suis contente que vous ayez rappelé que les militaires ont cette liberté d'expression totale et ce droit à la parole. Ce sont là des droits importants et fondamentaux dans un État démocratique comme le nôtre.

20.20 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als ik dat allemaal hoor, wil ik toch nog eens benadrukken dat de volkswijsheid "spreken is zilver, zwijgen is goud" in sommige omstandigheden nuttig kan zijn en beter af en toe in het Parlement wordt gebruikt.

Het hele debat toont aan dat het een delicate evenwichtsoefening is waarmee onze mensen en het leger moeten omgaan. Het is absoluut verantwoord dat men mediatraining geeft en die mensen niet voor de leeuwen gooit.

Ik heb een artikel uit 2004 teruggevonden waarin staat dat de militairen tegen de persmusketen worden ingeënt. Dit gebeurt dus niet alleen vandaag, maar het is ook al in de vorige legislatuur gebeurd.

Ik heb de persberichten van de VRT over het bezoek van december nog eens nagekeken. Ik stel vast dat de militairen zeer open en positief hebben gesproken en absoluut geen blad voor de mond hebben genomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.48 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.48 heures.*